

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
NOVEMBER 13

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 2787 Brinker Lane, Easton, PA 18040
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXII Nr. 43 (6028)

2021. gada 13. novembris – 19. novembris

11. novembris Lāčplēšu diena

Pie Brīvības pieminekļa 1935. gada 18. novembrī // FOTO no LNB krājuma

**„Tauta ir uzcēlusi šo pieminekli kā granītcietas uzticības
apliecinājumu Tēvzemei un brīvībai.”**

*No Valsts prezidenta Alberta Kvieša runas Brīvības pieminekļa
atklāšanas svinībās 1935. gada 18. novembrī*

„Pēc četriem gadiem kopš tās dienas, kad mēs pulcējāmies šinī pašā vietā likt pamatakmeni Brīvības piemineklim pēc mūsu dižā mākslinieka iecerētiem tēliem, čaklu un spējīgu meistaru roku vadīts, pakāpeniski tas audzis uz augšu, līdz beidzot izaudzis visā savā diženumā – tagad gatavs atklāšanai,” 1935. gada 19. novembrī rakstīja *Jaunākās Ziņas*. Šogad, pēc 86 gadiem Brīvības pieminekli atmirzēs gaismās, par ko parūpējies Valsts prezidenta Valda Zatlera (2007-2011) dibinātais Brīvības pieminekļa izgaismošanas fonds. Lidzīgi

kā mūsu brīvības simbola tapšanas – un arī atjaunošanas laikā – cēlajam mērķim ziedoja tauta. Katrs pēc savām iespējām, bet no sirds. Ziedotāju pulkā šis jaunās ieceres iedvesmots ir arī **Daugavas Vanagu Latvijā priekšsēdis, atv. Flotiles admirālis Andrejs Mežmalis**. Izpētījis aizgājušo gadu vēsturiskos foto, viņš nācis klajā ar priekšlikumu atjaunot arī karogus, kas todien uzvijas pie Brīvības pieminekļa. Turklāt arī devis savu praktisko artavu, uzdāvinot piecus karogus – četrus, kam plīvot laukumā pie pieminekļa, un piekto – rezervē.

Andrejs Mežmalis: „Es no sirds vēlos, lai Latvijas valsts karogi te plīvotu tāpat kā tie šeit plīvoja todien, godinot mūsu varoņus, it visus, kas ar uguns vai gara ieročiem cīnījušies par Latvijas brīvību.”

Vilis Plūdons

Lāčplēšu dziesma

*Še kopā mēs, biedri, kam lemts nebij mirt,
Dzīves laivu kas savu var tālāku irt;
Kas var še jaunu sauli ik dienas vēl sveikt
Var strādāt un sapņot, un daudz ko vēl veikt.*

*Kāds prieks paša sētā nu taku ir mīt!
Kāds prieks paša tīrumā vagu ir dzīt!
Tu stāvi un smaidi, kad sētais viss zeļ,
Kad vējš druvā vilni līganu veļ.*

*Šī sēta ir tava, – balss ausīs tev čukst.
Un krūtīs tev ceļas un karstāk sirds pukst.
Šī sēta ir tava un dārziņš šis ar,
Kas baltsārtus ziedus pār galvu tev kaŗ.*

*Šī sēta ir tava, un tavs ir šis lauks,
Kur zeltgraudu vārpas klusi klanoties plauks.
Cik viegli pa druvu tava izkaptis te dej:
Tu zini, priekš sevis pats sviedrus tu lej.*

*Lai nelūko naidnieks mūs aiztikt neviens:
Mēs celsimies pretim tam visi kā viens.
Sauc, Tēvija, sauc mūs! Mēs steigsim tūlīt,
Pret arklu un izkapti zobenu mīt.*

*Ak, retākas rindas ik gadu mums tiek:
Viens biedrs pēc otra galvu kapenēs liek,
Cits vārgdams lēni kā svece vēl kūst,
Cits pēkšņi kā koks, vētrai brāžoties, lūst.*

*Latvijas vanagi, sasauksimies,
Kas vēl dzīvi esam palikušies!*

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolaros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolaros.

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
2787 Brinker Lane, Easton, PA 18040
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

Ceļā pie Jums *Laika* Mākslas kalendārs 2022! Šogad – "Jugendstils Rīgā un Liepājā"

Pasūtiniet un dāviniet saviem draugiem, bērniem,
mazbērniem! Šogad attēlu anotācijas arī angļu valodā.

Kalendāra
tapšanu
atbalstījusi

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
FONDS

Kalendārus var iegādāties par USD 22,- plūs pasta izdevumi,
rakstot čeku Latvian Newspaper *Laiks*
2787 Brinker Lane, Easton, PA 18040

2022. gada kalendārs: gab. US \$22.00.....

Piesūtīšana: ASV – par pirmo US \$3.00

Par katru nākamo uz to pašu adresi US \$2.00

Ārpus ASV – par katru US \$4.00. Par katru nākamo – US \$3.00. (NB! Maksa ASV dolaros)

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

Tālr.: E-pasts

LAIKS

2787 Brinker Lane, Easton, PA 18040
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolaros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem ASV \$50.00
6 mēnešiem ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā 3 mēneši \$75.00
6 mēneši \$150.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00
6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

NO REDAKCIJAS

Apsveicam ar atzinību!

Tuvojoties Latvijas Valsts svētkiem, esam saņēmuši ziņu par valdības lēmumu piešķirt Ministru Kabineta Atzinības rakstus par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas kultūrā vairākām ievērojamām personībām. Viņu vidū arī mūsu lasītājiem labi pazīstamas latviešu kultūras darbinieces.

Atzinības raksts piešķirts komponistei **Dacei Aperānei** – par ieguldījumu latviešu mūzikas mākslā, kā arī Latvijas mūzikas un mūziķu popularizēšanu ārzemēs.

Tāpat Atzinības raksts piešķirts kurātorai, gleznotājai un sabiedriskai darbiniecei, Pasauls latviešu mākslas centra Cēsīs dibinātājai **Leldei Kal-**

mītei – par ieguldījumu trimdas latviešu mākslas attīstībā un popularizēšanā Latvijā un ārvalstīs.

Daudziem atzinības vārdiem un apsveikumiem arī "Laika" saime pievieno savus sveicienus un novēl arī turpmāk strādāt mūsu kultūras un Latvijas labā!

“Iespēja noformēt Latvijas Republikas pasi un/vai personas apliecību Losandželosā, Kalifornijā 2021. gada 2. un 3. decembrī”

Latvijas Republikas vēstniecība ASV izziņo pārvietojamās pasu stacijas izbraukumu **2021. gada 2. decembrī un 3. decembrī, Losandželosā, Kalifornijā.**

Aicinām ikvienu noformēt arī personas apliecību (eID karti), jo no 2023. gada 1. janvāra personas apliecība būs obligāts personu apliecināšanas dokuments Latvijas pilsonim vai nepilsonim, kurš sasniedzis 15 gadu vecumu. Ar eID, kurā iekļauts un aktivizēts autentifikācijas sertifikāts, Jūs varat apliecināt savu identitāti attālināti – elektroniskā vidē. eID kartē sniedz iespēju pieteikt un

saņemt pakalpojumus portālā www.latvija.lv, (piemēram, atkārtotas dzimšanas vai laulības apliecības izprasišana, izziņu pieprasīšana, veikt notariālas darbības attālināti). eID, kurā iekļauts un aktivizēts kvalificēts elektroniskā paraksta sertifikāts, Jūs varat elektroniskiem dokumentiem pievienot savu elektronisko parakstu, kas ir ekvivalents tradicionālajam ar roku parakstam dokumentam.

Dokumentu noformēšanas norises vieta:

Losandželosas latviešu nams / Dienvidkalifornijas Latviešu Sabiedriskais Centrs:
1955 Riverside Drive

Los Angeles, CA 90039-3704
Pieteikšanās līdz **21. novembrim.**

Informācija par pieteikšanās pasēm un/vai personas apliecības (eID karte) noformēšanai ir pieejama vēstniecības mājaslapā sadaļā Konsulārā informācija – Konsulārie pakalpojumi – Informācija par pārvietojamo pasu darbstaciju: <https://www2.mfa.gov.lv/usa/konsulara-informacija/informacija-par-parvietojamu-pasu-darbstaciju>

Latvijas vēstniecības ASV Konsulārā nodaļa

E-pasts: consulate.usa@mfa.gov.lv

Amerikas Latviešu Apvienībai
400 Hurley Avenue
Rockville, MD 20850-3121, ASV
info@alauusa.org

“Kokneses fonda” vārdā sveicu Amerikas latviešu apvienību ar sekmīgu 70. jubilejas kongresa norisi, vēl veiksmi un izdošanos nozīmīgajā darbā jaunievēlējai Amerikas latviešu apvienības valdei un jaunajam valdes priekšsēdim Mārtiņam Andersonam, kā arī pateicos par auglīgu sadarbību līdzšinējam apvienības valdes vadītājam Pēterim Blumbergam.

Amerikas latviešu apvienība, būdama lielākā un ietekmīgākā latviešu diasporas organizācija, gadu desmitiem ir bijusi ne vien klātesoša, bet arī izšķirīgi nozīmīga Latvijas ceļā uz neatkarības atgūšanu, palīdzējusi nosargāt Baltijas valstu aneksijas neatzišanas politiku un nodrošināt ASV valdības atbalstu Latvijas drošībai un aizsardzībai, sekmējusi Latvijas iekļaušanos NATO.

Tikpat nozīmīgs bijis Amerikas latviešu apvienības atbalsts, veidojot Likteņdārzu, kas izloots kā pieminēklis latviešu gara spēkam un pastāvīgā izaugsmei ir tapis par gaišas atceres dārzu, kas vieno latviešu tautas pagātni, tagadni un nākotni. Amerikas latviešu apvienība ir vērienīgi atbalstījusi Likteņdārza veidošanu, gan pastāvīgi informējot tautiešus ASV par aktuālo un paveikto Likteņdārzā, gan tam ziedojot un kļūstot par Likteņdārza augstākās pakāpes – Dižozola – ziedotāju.

Pateicībā par līdzšinējo sadarbību un cerībā uz pastāvīgu līdzdarbību Latvijas un Likteņdārza izaugsmei,

Sandra Kalniete,
Kokneses fonda padomes priekšsēdētāja.
Rīgā, 2021. gada 26. oktobrī

Jaunums – juridiskās studijas diasporai

AIGA BĒRZIŅA

Šis ir dīvains laiks mums visiem. Ir grūti saprast, kā jādzīvo. Man vienmēr ir patīcis ikdienas vienmuļību pārvērst dzīvē, satikt dažādus cilvēkus, runāt, spriest un atrast domubiedrus, lai pēcāk, esot kopā ar līdzīgi domājošiem, varētu darīt nopietnas lietas.

Šodien tā ir katra personiska atbildība, kā būt vai nebūt klātesošam Latvijas nākotnes veidošanā. Šogad ALA 70. – jubilejas kongress

izvērtās emocijām bagāts un iedvesmojošs.

ALA 70. kongress sākās 21. oktobrī, mazliet lietainā ceturtdienas vakarā. Pirmais *Driehaus* mūzejā, kas atrodas pašā Čikāgas centrā, delegātus un viesus uzrunāja bijušais Latvijas Goda konsuls Čikāgā Roberts Blumbergs. Vēlāk sekoja ALA priekšsēža Pēteris Blumberga uzruna un LR ārlietu ministra Edgara Rinkēviča ALA 70. jubilejas apsvei-

hore viesnīcas 33. stāvā, pa kuŗa logiem pavērās burvīgs skats uz ezeru un Čikāgas augstceltnēm. Kongresā ievēribu izpelnījās vairākas paneļdiskusijas, jo tajās piedalījās vairāki ievērojami viesi no Latvijas, kā ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, Nacionālo bruņoto spēku brigādes ģenerālis Ilmārs Lejiņš, ASV Vācijas Māršala fonda pētniece Kristīne Bērziņa un Latvijas vēstnieks ASV Māris Selga. Paneļdis-

Šajos nenoteiktības apstākļos ar jaunu, līdz šim neīstenotu piedāvājumu klajā nākusi Juridiskā koledža Rīgā, kas aicina latviešu diasporas interesentus Ziemeļamerikā un Rietumeiropā apgūt Latvijas tiesību pamatus Eiropas un starptautisko tiesību kontekstā, lai šīs zināšanas varētu izmantot savas karjeras veidošanā un attīstīšanā, kā arī pavisam privātu jautājumu profesionālai kārtošānai Latvijā, lai nepieciešamības gadījumā risinātu īpašumu, mantošanas, imigrācijas, sociālos un daudzus citus jautājumus, kas prasa tiesību normu pārziņāšanu. Šim nolūkam koledža iecerējusi mācības organizēt speciālās diasporas grupās.

Lekcijas paredzētas *online* režīmā ZOOM platformā katru sestdienu divu gadu garumā un papildus tam paredzēta viena vasaras nometne studijām divu nedēļu garumā Latvijā klātienē. Lekcijas notiks sestdienās rīta stundās, un to laiks tiks pielāgots Ziemeļamerikai un Kanādai (lielākā mērā Austrumu krasta laika zonai). Rietumeiropas latviešiem lekcijas sāksies attiecīgi sestdienu pēcpusdienās. Atbilstoši pēc Latvijas laika lekcijas notiks no 4.00 pēcpusdienā līdz 10.00 vakarā tiešsaistē.

Nemot vērā, ka Juridiskā koledža ir profesionālās augstākās izglītības iestāde, arī diasporas studiju grupās varam uzņemt tikai tos interesentus, kuri jau ieguvuši vismaz vidējo izglītību Latvijā, ASV, Kanādā vai jebkurā no Rietumu valstīm. Studiju laikā klausītājiem (studentiem) būs jākārto arī eksāmeni par katru studiju priekšmetu tiklīdz tā apgūšana būs pabeigta. Arī eksāmenu kārtošana notiks tiešsaistē. Visi sekmīgie studenti, koledžu beidzot, iegūst isā cikla profesionālo augstāko izglītību,

kas atbilst ASV kopienu koledžās iegūstamajam asociētajam gradam un diplomu par jurista palīga profesionālo kvalifikāciju.

Tiesību zinātņu programma studējošiem piedāvā apgūt visas tiesību sistēmas pamatnozares tāda pašā apjomā kā vairums universitātes un augstskolas. Tās ir konstitucionālās tiesības, lietu tiesības, saistību un līgumu tiesības, mantojuma tiesības, administratīvās tiesības, darba tiesības, krimināltiesības, Eiropas un starptautiskās tiesības, kopumā vairāk nekā desmit dažādas tiesību nozares. Otrajā studiju gadā iespējams izvēlēties vienu no moduļiem padziļinātai tiesību un prakses apguvei nekustamo īpašumu jomā, darba un sociālajās tiesībās, mediācijā un darījuma sarunās. Koledžas specifika ir tāda, ka katrs teorētiskais priekšmets tiek cieši saistīts ar praksi un praktisko pielietojumu. Tiesību zinātņu programmās direktors ir bijušais tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs.

Studijas diasporas programmā sāksies 2022. gada 5. februārī. Pieteikšanās elektroniski līdz 2022. gada 15. janvārim. Studiju maksa noteikta 150 EUR mēnesī un tā divu gadu laikā pārskaitāma koledžas kontā katru mēnesi. Studenti patur tiesības pārtraukt studijas jebkurā laikā.

Lai uzzinātu, ko vairāk par šo jauno projektu, saņemtu ZOOM saiti informācijas pasākumiem sūtiet vēstules elektroniski uz Juridisko koledžu: info@jk.lv.

Aicinām uz pirmo tikšanos Juridiskajā koledžā – informācijas pasākumu ZOOMā jau 2021. gada 27. novembrī un atkārtoti 11. decembrī 16.00 pēc Latvijas laika.

Dr. iur. **Tālav Jundzis**,
Juridiskās koledžas direktors

Tas bija iedvesmojoši

Čikāgā pulcēja gan augsta līmeņa savas jomas profesionāļus, gan kaislīgus entuziastus, kas nenogurstoši cīnās par latvietības saglabāšanu nākamajās Amerikas latviešu paaudzēs. Lieki teikt, ka kongresa delegātiem, kuŗi bija ieradušies gan no Latvijas, gan sabraukuši no dažādām Amerikas valstīm, šis ALA kongress

kums. Viesi vakara gaitā, malkojot vīnu, iepazīs ar *Driehaus* mūzeja vēsturi un pašreizējo ekspozīciju. Vakara noslēgumā brīnišķīgu un tieši ALA kongresam par godu tikko sacerētu dziesmu visus viesus pozitīvi „uzlādēja” Armands Birkens.

Nākamajās trijās dienās, ALA kongress turpinās modernās *W Chicago Lakes-*

kusiju dalībnieki – gan no Latvijas, gan Amerikā dzīvojošie latvieši – lika savu dzīves pieredzi, domas un zināšanas kā uz paplātes, lai dalītos ar kongresa delegātiem, un iedrošinātu tautiešus cerībā, ka mēs kopā izmantosim visus pieejamos resursus, lai sniegtu latviešu organizācijām jaunas idejas un vērtības.

JĀNIS BOLIS

Latgales ceļos šoruden

Staigāšana pa birojiem Rīgā un tikšanās ar uzpūtiem birokratiem, lai iegūtu Covid sertifikātus, bija apnikusi līdz kaklam. Arī obligātā ēšana restorānu ārpusē sāka krist uz nerviem. Kā gan var omulīgi baudīt svaigā, bet ledainā gaisā atvēsināto baltvīnu, sēžot pie galda Vecrīgas akmeņainā ielā un drebinoties sapogātā mētelī?! Varētu jau teikt, ka to baltvīnu varēja arī izlaist. Jā, varbūt citi to var, bet es, liels baltvīna cienītājs, nemaz neapsvērtu šādu iespēju. Tādēļ mēs ar Valdu bijām ļoti priecīgi, kad mūsu draudzene, *Laika* redaktore Ligita Kovtuna ieteica kopīgu braucienu uz Latgali.

Es īpaši gaidīju Rotko mūzeja apmeklējumu Daugavpilī, jo par Marku Rotko es, protams, esmu dzirdējis un arī viņa gleznu reprodukcijas pētījis. Eksperti teic, ka gleznās vajag iedziļināties. Ko tas nozīmē? Es sevi uzskatu vien par vizuālās mākslas diletantu. Varbūt mūzejā, skatot oriģinālus, iedvesma radīsies. Klusā, stingri apsargātā telpā var skatīt piecus Rotko oriģinālus. Es stāvu un stāvu, pētīdams

vienu un to pašu gleznu un pats sev jautāju, cik ilgi man jāgaida, lai to iedvesmu sajūtu? Taču tā nenāk un nenāk. Prātā gan nāk Imanta Ziedoņa vārdi: „Tas nekas, ak, tas tik

tā,/ Tas tik tādā klusumā,/ Tāpēc jau, ka nevar zināt, kāpēc...”

Vakarā aizejam uz pilsētas ikonu – restorānu “Gubernators”, mājīgā pagrabstāvā pašā

venajā ielā novietoto tirgu. Bija jau interesanti visu apskatīt, bet man bija lielāks prieks pūtējiem skaļi dziedāt līdzī. Kopā rāvām vaļā „Skaista ir jaunība”, „Strauja, strauja upe

Un es uzlūdzu uz danci Ligitu, un laižam vaļā turpat ielas vidū. Ligita danco izcili, ar izjustu ritmu, es tā pašvaki, bet enerģiski. Kad tikšu mājās, būs jāsarunā deju stundas. Projām

Daugavpils leģendārajā krogā "Gubernators"

Gaidot iedvesmu pie Rotko oriģināla

Valda pie dižā Rotko pašportreta

Daugavpils centrā, mazliet līdzīgs “Rozengrālam” Vecrīgā. Tur mūs iepazīstina ar vietējo pašbrūvēto čangališu šnabi šmakovku. Gribēju rakstiņam pievienot recepti, bet mudināt citus uz alkohola tecināšanu varētu nebūt prāta darbs. Tāpēc – drošs paliek drošs – tikai ieteikšu ieinteresētiem lasītājiem steidzīgi doties uz Daugavpils Šmakovkas mūzeju. Tur gaŗi un plaši pastāstīs par šmakovkas tecināšanas un destilācijas vēsturi, iepazīstinās ar receptēm, kā arī piedāvās degustēt pašu šmakovku.

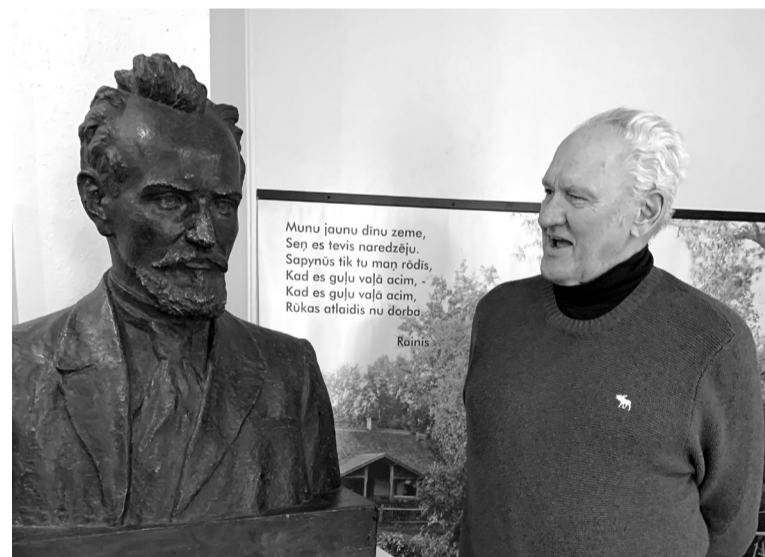
Šmakovku varēja nopirkt arī “Gubernatorā”, bet tikai līdzpaņemtus traukus. Es jau biju sagatavojis divas Mangaļu minerālūdens pudelītes, un dārgo dziru viesmīle ielēja tieši no lielās pudeles, sauktas “Katrina”! Mājupceļā biju noraizējies, ka muitnieks man tās konfiscēs, bet viņš bija saprātīgs vīrs, pēc izskata – līdzīgas mantas baudītājs, un neatņēma. Tagad varēsim rīkot šmakovkas balli. Jau iepriekš jābrīdina ielūgtie viesi, lai savlaikus sarunā transportu, jo pēc vienas glāzes pašiem vadīt mašīnu nebūtu ieteicams.

Miķeļdienas gadatirgū Rēzeknē varēja sapirkties visvisādus istus lauku labumus – kūpinātus cāļus un speķīti, desas, maizes, pīrāgus... Ja sala rokas, varēja nopirkt mājās adītus cimdus, zeķes un pat kaut ko intīmāku... Tas bija īsts Latvijas lauku tirgus. Bet man vislabāk patika, ka tur varēju izdziedāties. Pūtēju orķestrā “Rēzekne” mūziķi tiešām pūš tik vareni, ka mūzika pārskan visu Rēzeknes gal-

tecēj”, „Vecpiebalgas ūdensrozes” un vēl. Bet likās, ka ar dziedāšanu vien nepietiks. Būtu arī jāzudanco ar kādu Latgales meiteni. Pūtēji sāk pūst „Es nenācu šai vietā...”

ejot, pūtēji man arī atļāva ar viņiem kopā nobildēties, lai būtu atmiņas no šīs vienreizīgās izpriecās.

(Turpināts 5.lpp.)

"Sveiks, Raini, Jasmuižā! Esmu no Bostonas, arī Jānis..."

Latgales maizīte, cepta uz kļavu lapām. Tik grūti izvēlēties no visa, ko piedāvā maiznieks, arī Jānis, patiesībā – Jons

Latgales ceļos šoruden

(Turpināts no 4. lpp.)

Mājupceļā esam ielūgti uz pusdienām pie Ligitas draudzenes *Latvijas Avīzes* žurnālistes Māras Libekas un viņas

vīra Gunta Bilstiņu ciemā Kokneses pagastā. Māra dzīvo patiešām skaistā mājā ar brīnišķīgu Daugavas skatu blakus Kokneses pilsdrupām. Jautrās diskusijās pavadām pēcpus-

dienu, baudot ļoti garšīgu ceptu paipalu maltīti ar piedevām. Pārrunājam arī Rotko muzeja apmeklējumu. Valda, sajūsmināta Rotko gleznas salīdzināja ar mūziku, Andŗa

vadija savus ģimnazijas un universitātes brīvlaikus.

Braucot atpakaļ uz Rīgu, es domāju, cik tomēr atšķirīgas ir Rīga un Daugavpils vai Rēzekne, tāpat latgaliešu un rīdzinieku personības. Rīga ir trokšņaina, ar mopēdiem pārņemta, ielās gluži vai bīstama. Rīdzinieki man šķiet ne pārāk draudzīgi, drīzāk augstprātīgi,

steidzīgi un aizņemti. Turpretī Daugavpili un Rēzeknē valda rimts miers. Latgalieši ir draudzīgi, sirsnīgi un, kā man šķiet – latviskāki. Pavisam sveši cilvēki ir gatavi iesaistīties draudzīgās sarunās, sīki izstāstīt ceļu vai pat kopā pasmieties. No rīdziniekiem to reti izdodas sagaidīt. Brauciet uz Māras zemi Latgali!

Miķeļdienas tirgus Rēzeknes centrālajā ielā

Starp pūtēju orķestra "Rēzekne" daļajām mūzikantiem

Nelsona iespaidā. Ligita, būdama laba diplomāte, klusēja, bet es jutos gandarīts, ka tomēr nebiju vienīgais, kam no Rotko mākslas iedvesmu iegūt ir grūti...

Maltītes paipalas nākušas no kaimiņmāju uzņēmuma "Rīta Putni", kas nodarbojas tikai ar paipalu olu un paipalu gaļas delikatesu ražošanu. Kas gan viss Latvijā notiek?! Nez vai arī Amerikā tādas firmas var atrast? Jāpalūko. Iespējams, ka šī ir vēl neizpētīta biznesa iespēja.

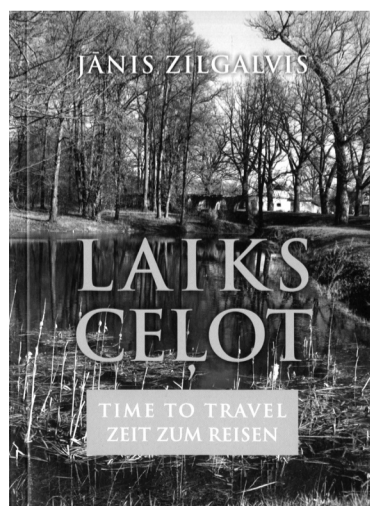
Būdams uzticīgs Bostonas latviešu lasītāju grupas biedrs, es nedrīkstēju izlaist Raiņa muzeju „Jasmuiža”, kas atrodas Latgales viducī, klusā lauku nostūrī, nelielās Jašas upītes krastā. Muzejs izvietojies trīs atjaunotajās senās Jasmuižas ēkās. „Jasmuiža” ir viens no daudziem Raiņa muzejiem Latgalē. Starp citiem dzejnieka piemiņai veltītajiem muzejiem „Jasmuiža” ir īpaša ar to, ka tā ir viņa „jaunu dienu zeme”. Šeit no 1883. gada līdz 1891. gadam topošais dzejnieks pa-

Jasmuižā starp Latgales podnieku meistardarbiem

Pēc divu dienu brauciena mašīnā izvingrinām kājas dancī

Teksti arī angļu un vācu valodā.

LAIKA GRĀMATA PIEDĀVĀ

JĀNIS ZILGALVIS

LAIKS CEĻOT. 3. DAĻA

Informātīvi bagāta un ērti lietojama grāmata – ceļvedis par Latvijas sakoņtākajām pilīm un muižām, parkiem un pastorātiem, seniem viduslaiku cietokšņiem, barona un klasicisma rezidencēm.

Cena: 45,- USD

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Amerikas latviešu tautiskās savienības (ALTS) 103. gada svētki Bostonā

SARMA MUIŽNIECE LIEPIŅA

Sarīkojums notika. Klātienē. Bostonā. Kā izreklamēts, 2021. gada 16. oktobrī. Savādi prese rakstīt gandrīz visu ALTS 103 gadu pastāvēšanas laiku tik pašsaprotamus vārdus.

Soruden ir atsākusies Bostonas latviešu skola, Trimdas draudzes dievkalpojumi noris klātienē kopš Lieldienām, bet ALTS 103. gadasvētki pandēmijas allaž mainīgo ierobežojumu dēļ bija pirmais publiskais sarīkojums lielajā sarīkojumā zālē vairāk nekā pusotra gada garumā. Jā. ALTS gada svētki. Notika. Klātienē. Bez maksas un ar maskām.

Programma bija ar plašu vērienu. Svētku runu "Latvijas – ASV attiecību pirmsākumi un bostonieši" teica no Vašingtonas DC atbraukusi Marika Selga, kuratore Sarma Muižniece Liepiņa ar palīdzību Aiju Dreimani un Patriciju Briķi Safinu bija iekārtojušas neparastu mākslas izstādi: "Kibernētika domās un dabā: S. Vidzirkste, V. Celmiņa, L. Strunke un V. Zaļkalna". Sarīkojuma pēdējā pusstundā ar krāšņi apgaismotām gleznām fonā, gaismas stariem caurdurtajā

sies. Siberga cīņa pret asimilāciju un par latviešu veselību un labklājību turpinās arī tagad, 133. gadā pēc viņa 1888. gada ierašanās ASV ar tvaikoni "Esperca" no Anglijas 25 gadu vecumā.

Publika sāka sanākt jau ap

oranža fona, otra ar tumšajiem autora tehnikā radītiem cilniem uz zaļganpelēka fona. Abas četrstūriņas. Četrstūrim esot pašam savs spēks. Oranžā karājās pie sienas tuvāk griestiem. Ap visiem darbiem gan

Visi četri izstādīto darbu mākslinieki dzimuši brīvajā Latvijā 12 gadu posmā. Pirmais piedzima Vidzirkste 1928. gadā, tad gleznotāja Niklāva Strunkes dēls Laris Strunke 1931. gadā, Vija Celmiņa 1938. gadā un

piemēram Celmiņas fotoreālisms? 1960. gados, kamēr Vidzirkste Ņujorkas pilsētā glezno dzejnieka Saliņa apdzejotās melnās saules, Celmiņa Kalifornijā glezno eksplozijas jūrā, pistoles, postošus ugunsgrēkus.

Pēc "sabiedriskās stundas" sarīkojuma vadītāja svētku akta ievadā pateicās ALTS un Bostonas baltiešu filmu festivāla enerģiskajai priekšniecei Aijai Dreimanei par ALTS valdes priekšzīmīgo vadīšanu un uzmundrināšanu pandēmijas laikā. Un ar pateicību atzīmēja, ka šoruden ilggadīgā redaktora Jura Raudsepa gādībā Amerikas latviešu tautiskās savienības izdots Bostonas latviešu sabiedriskais kalendārs iznāk 50. gadu!

Svētku runas teicējai Marikai Selgai ir plaša darba pieredze, strādājot valsts pārvaldes institūcijās, tai skaitā Ārlietu ministrijā, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, Krīzes kontroles centrā, kā arī Tieslietu ministrijas padotības iestādē. No 2004. gada līdz 2008. gadam Selga bija 1. sekretāre Latvijas vēstniecībā ASV, no 2016. gada līdz 2019. gadam padomniece Latvijas vēstniecībā Ķīnas Tautas Republikā. Plašo un sarežģīto tematu par Latvijas un ASV attiecību pirmsākumiem un lomu, ko šajās attiecībās spēlējuši arī bostonieši, Selga apskatīja no dažādām pusēm, gan smēlot piemērus no pamatmateriāliem, ko pētījusi ASV, gan Bostonā nekad iepriekš neredzētiem, no Latvijas valsts arhīva un citiem arhīviem. Viņa stāstīja tik raiti un aizrautīgi, ar attēliem papildinot klausītāju ASV un Latvijas vēstures izpratni, ka jutāmies, ka sežam visi kopā Jēkaba Siberga mājās Kembridžā un dzīvojam līdzī Siberga jauno laikabiedru, amatnieku, laiktelpīgajiem un pašaielzīgajiem centieniem 19. gadsimtenā beigās Bostonas apkārtnē izveidot laicīgas un garīgas organizācijas. Viņi organizēja latviešu kultūras pasākumus, sekoja līdzī politiskajām kustībām Eiropā un ASV, palīdzēja trūkcūcietējiem un slimajiem. Vēlāk, jau jaunajā gadsimtā, daži citīgi pielika roku formāli un neformāli nepieciešamajam lobēšanas un diplomātiskajam darbam, lai arī ASV atzītu jauno Latvijas republiku. Selga izcēla tā laika sieviešu lomu kultūras, palīdzības un arī politiskajā darbā. Latvieši nebūt nebija vienoti savos uzskatos, ne ASV, ne arī Latvijā. Līdz Latvijas un arī ALTS 1918. gada dibināšanas gadam ASV valdības atklāti mudinātā asimilācija Amerikas lielajā, kausējamā kultūras un angļu valodas katlā bija darījusi savu lēno postu mazajam latviešu pulciņam, arī nesaskaņas un cilvēku dažādie raksturi un politiskā pārliecība sagrāva dažu labu ieceri. Tomēr ļoti daudz tika paveikts, publicēts, rīkots, palīdzēts.

(Turpināts 7.lpp.)

ALTS valde, lektore Marika Selga (otrā no kreisās), blakus šo rindu autore un mūziķi

Ieva Broka un Juris Alksnītis ALTS un mākslas materiālu izstādē

Marika Selga pie Jēkaba Siberga kapavietas

zālē skanēja komponista Richarda Kolmaņa pirmatskaņojums "Rituāls. Kibernētikas rituāls". Zāles aizmugurē bija izstādīta Marikas Selgas un Sarmas Muižnieces Liepiņas retu diasporas publikāciju (1900-1925) skate no ALTS arhīviem un no ALTS/ Bostonas latviešu lasītavas bibliotēkas un krātuves. Sarīkojuma viesiem bija arī pieejami šķirstīšanai izstādīto mākslinieku izstāžu katalogi un monografijas latviešu un angļu valodā. Goda vietu uz galdiņa pie zāles ieejas ieņēma tēlnieka Richarda Maura veidotā Jēkaba Siberga, "Amerikas latviešu tēva", smagā biste. Sibergam pie labā pleca – svētku akta programmas, pie kreisā – kaudzīte sejas masku tiem, kam maska bija aizmirsu-

17.00. Ziņkārīgi. Spraiģiem soļiem. No lielās zāles sienām bija pazuduši acu augstumā piekārtie Jāņa Annusa, Jāņa Liepiņa, Voldemāra Skultes, Annas Dārziņas Latvijas ainavas un portreti. Pat aizkari no logiem bija noņemti. Klasisko darbu vietā nu mirguļoja melnas zvaigznes baltā fonā (Vijas Celmiņas "Reverse Sky" grafika), uz aizsalušās Čarla (Charles) upes pulsēja vides mākslinieces Valdas Zaļkalnas izbērtu graudu baidītāju putnu nagu kapara plāksnēs iekasītās zīmes, sevi pašapzinīgi pieteica Zviedrijas Laņa Strunkes spēcīgi uz balta papīra ievilkta biežā, tumšā, vijīga līnija, kā lidojumā pacēlās divas Sigurda Vidzirkstes kibernetiskās gleznas, viena ar melniem apaļīgiem cilņiem uz

kā taisnas, gan kā apdomāti precīzi pārļautas bultas, kā chieroglifi, kā smailas svītras ogle uz alu sienām, drāzās melnās līmlentes līnijas. Melnās šaurās līnijas enerģiski uzsvēra katra mākslas darba ritmu. Tās ievilkta skatītājus balto sienu tuvumos un tālumos, pat negaidīti noveda viņu skatienus uz griestu un grīdu stūriem.

Gunars Saliņš savā 1967. gada dzejoli "Melnā saule" par Vidzirkstes Ņujorkā radīto mākslu raksta:

...Krāsa uz audekla mērena pilskalna biežumā – it kā ne gadus viņš gleznojis būtu, bet gadu simtus, it kā rokot tur varētu uzrakt bojā gājušas civilizācijas, pavardu atliekas, podu lauskas, saktas, adatas, kaļa cirvjus...

Valda Zaļkalna 1940. gadā. Visi pieredzēja Otro pasaules kaļu un bēgļu gaitas – Vidzirkste un Strunke, būdami jaunieši, Celmiņa un Zaļkalna – bērni. Izstādītie darbi ir tapuši 60 gadu garumā – visvecākās ir Vidzirkstes gleznas no 1960. gadiem, jaunākais darbs ir Laņa Strunkes, tapis pirms trim gadiem, 2018. gadā. Kibernētika ir ievirze, kuņas definētājs Norbert Wiener (1894-1964) meklēja saistību starp matemātiku, filozofiju, bioloģiju, kompjuēterzinātni un zināšanām par sabiedrības struktūru. Vai šie darbi atbilst kibernetikas principiem, ritmiski sasauca ar melno strīpu palīdzību? Vai aiz tiem tomēr slēpjas šo mākslinieku darbi arī citādos stilos un laikos, kā,

Amerikas latviešu tautiskās savienības (ALTS) 103. gada svētki Bostonā

(Turpināts no 6. lpp.)

Sarunas ar lektori turpinājās tikpat raiti arī starpbrīdī. Nezinu, vai Marika Selga pat tika pie dzirstošā šampanieša glāzes, ko nama priekštelpā

gadu "Forestville" kompānijas koka pulkstenis. "Tas piederēja mana vīra tantei Zentai Strēlniecei Toronto, un dažas nedēļas pirms sarīkojuma nolēmu to aizvest uz antīko lietu tirgotavu "Essex", lai uzzinātu tā aptu-

ven grumbu dziļuma un attāluma vienai no otras, zvanu toni sita atšķirīgi. Sajūsmā par šo negaidīto mūziku sāku tišuprāt braukt nost no ceļa pa ceļmalu, lai pēc iespējas trāpītu vairāk bedrēm! Grants ceļš pie

pulksteņa skaņas bija mazliet kā tas, ko mākslas vēsturniece Anita Vanaga apraksta savā ievadrakstā "Sigurda Vidzirkstes kibernetiskā glezniecība" 2007. gada Vidzirkstes izstādei Ārziemju mākslas muzejā Rīgā.

klāja mūziķu daudzie instrumenti, te bija gītāra, elektronika, saksofons, klarnete, blokflauta, klavieres, vijole, vadi vadu galā, skaļruņi, klēpjatori, notis. Atskaņojums bija vienreizīgs! Atpazīstamas skaņas

BOSTONAS LATVIEŠU SABIEDRISKAIS KALENDĀRS

Izdod AMERIKAS LATVIEŠU TAUTISKĀ SAVIENĪBA (ALTS) kā pakalpojumu Bostonas latviešiem.

Iznāk reizi mēnesī no septembra līdz maijam. Abonēšanas maksa 6 dolāri gadā pa pastu, 2 dolāri gadā elektroniski.

Redaktors Juris Raudseps, 24 Fountain Street, West Newton, MA 02465; tel. 617-244-6584; Raudseps@rcn.com

2021. gada 1. septembrī

Nr. 1

50. gads

- Trimdas draudzes Bībeles stundas māc.** Igora Safina vadībā regulāri notiek neklātienas formā katru trešdienu plkst. 12.00. Draudze izsūta Zoom saiti, ar ko var tām pievienoties. Kalendārā ziņoti tikai paredzēti izņēmumi.
- Trimdas draudzes mācītāja runas stundas** pagaidām nenotiks. Vajadzības gadījumā lūgts sazināties ar Māc. Safinu caur e-pastu: igorssafins@gmail.com vai tālruni 617-935-4917.
- 5.sept. (sv.) **Trimdas draudzes dievkalpojums Piesaulē baznīcā** plkst. 11.00. **Draudze turpinās izsūtīt ar e-pastu interneta saites**, kas ļaus noklausīties māc. Igora Safina svētbrižus.
- 12.sept. (sv.) **Trimdas draudzes dievkalpojums Brookline baznīcā** plkst. 11.00.
- 15.sept. (trešd.) **Trimdas draudzes Bībeles stunda nenotiks.** (Mācītājs būs atvaļinājumā)
- 17-19. sept., **"Wellness Weekend" Piesaulē.** Joga, meditācija, pastaigas pa jaunām Piesaulē takām, pilna ķermeņa masāžas, garšīgas un veselīgas maltītes. Dalības maksa: \$100.- par visām aktivitātēm un maltītēm (izņemot masāžām). Masāžas \$120.- un jāpiesaka iepriekš. Tikai "brunch" svētdien – \$30.- par pāri. Lūgts pieteikties līdz 10.septembrim. Pieteikšanās un informācija: dianemaryb@hotmail.com. Lai trētu telpas: audeja@msn.com
- 18.sept. (sestd.) **Bostonas latviešu skolas mācību gada sākums**, Trimdas draudzes telpās. Reģistrācija plkst. 9.00 – 10.00. Pirmā skolas diena bērniem plkst. 9.30 – 14.00. Informācija: Skolas pārzine Agnese Linarts - blsparzins@gmail.com.
- 19.sept. (sv.) **Trimdas draudzes dievkalpojums nenotiks.** (Mācītājs būs atvaļinājumā)
- 22.sept. (trešd.) **Trimdas draudzes Bībeles stunda nenotiks.** (Mācītājs būs atvaļinājumā)
- 25.sept. (sestd.) **Talka Piesaulē.** Pulcēšanās lielā mājā plkst. 8.30. Talciniekiem tiks sagādātas pusdienas un vakariņas.
- 26.sept. (sv.) **Trimdas draudzes dievkalpojums Brookline baznīcā** plkst. 11.00.
- 30.sept. - 30.apr. **BOSTON SYMPHONY ORCHESTRA KONCERTI** Symphony Hall, Bostonā. **Andris Nelsons** diriģēs koncertus 30.sept. un 2.okt./ 7.-9. un 12.okt./ 14.-16.okt./ 19.okt./ 21.-23.okt./ 18.-20.nov./ 23. un 26.-27.nov./ 6.-8.jan./ 13.-16.jan./ 24.-26.febr. un 1.martā (Piedalīsies **Baiba Skride**, vijole) / 3.-5.martā / 10. un 12. martā / 11.martā / 21.apr. / 22.-23.apr. un 26.apr. / 28.-30.apr. Informācija: <http://www.bso.org/Performance/Listing>
- 3.okt. (sv.) **Trimdas draudzes dievkalpojums** plkst. 11.00. **Draudzes padomes ievēšana amatā.**
- 16.okt. (sestd.) **Amerikas latviešu tautiskās savienības (ALTS) 103. gada svētki** Svētku runa: **Marika Selga – "Latvijas - ASV attiecību pirmsākumi un bostonieši,"** Gleznu izstāde: **Kibernetika domās un dabā: S. Vidzirkste, V. Celmiņa, L. Strunke, V. Zaļkalns.** Izstādes kuratore **Sarma Muižniece Liepiņa.** **Komponista Riharda Kolmaņa** kibernetikas iedvesmots **pirmatskaņojums.** Trimdas draudzes namā. Mākslas izstāde atvēršies 17.00, sarīkojums sāksies 18.00.
- 24.okt. (sv.) **Trimdas draudzes 70 gadu jubilejas svinīgais dievkalpojums** plkst. 11:00. Pēc tam svinīgās pusdienas.

svētku svinētājiem omulīgi ielēja Lauris Lambergas.

Otrajā programmas daļā Sarma Muižniece Liepiņa pastāstīja vairāk par katru izstādei izmeklēto mākslinieku, un paskaidroja, kāpēc uz galda zem Valdas Zaļkalns mazā, gaiši krāsainu svītru pilnā žoga zīmējuma ir izstādīts 1960.

veno vērtību. Kaut pulkstenim ir uzvelkamā atslēga, vēl rūpīgi iekārta tā aizmugures skapīti, tas gadiem nav bijis uzvilkt. Ietinu to lina dvielīti un noliku automašīnā uz grīdas sev blakus. Man par pārsteigumu, jau pie pirmajam ceļa grumbām tas iezvanījās, tā maigi, ar gaišu toni. Un atkarībā no ceļa bedrū

piena veikala radīja manā automašīnā sevišķi jauku skaņpilnu atmosfēru. Saprātu, ka šis pulkstenis noteikti jāpatur. Ka tā ir kibernetiska mūzika! Piemēram, ja pabraucu lielceļam mazliet gar malu, kur ar noteiktiem attālumiem asfaltā ievieto dārdoņa sloksni (*rumble strips*) radītās ritmiski sakratītā

Pulkstenis plūs

Vanaga raksta: "Svītru kodā (*bar code*), kādu izmanto preču apzīmēšanai šaura stripa ir viens signāls, platāka – divi signāli, vēl platāka – trīs signāli..."

Ar šo vaļširdīgo pulksteņošanu jutos, ka mazliet esmu sagatavojusi vakara programmas kulmināciju: Richarda Kolmaņa kompozīcijas "Rituāls. Kibernetisks rituāls" pirmatskaņojumu. ALTS pasūtīnāja komponistam jaundarbu, lai gada svētkos izstādītajai mākslai būtu oriģināla kibernetiska mūzikāla atsauce. Sigurds Vidzirkste, tāpat kā Marks Rotko, piedzima Daugavpilī, un Daugavpils Marka Rotko (*Mark Rothko*) centrā ir notikušas vairākas vērienīgas Vidzirkstes izstādes. Kolmanis iepazinās ar dzeju un mūziku – ieskaitot vācu mūziķa Karlheina Štokhauzena (*Karlheinz Stockhausen*) "meditāciju tekstiem", kas ietekmēja Vidzirkstes savdabīgo un individuālo pieeju mākslai. Lai atskaņotu savu jauno skaņdarbu, Kolmanis pieaicināja profesionālus mūziķus, kolēģus *Paul Meland* un *Leonard Fu*. Skatuves grīdu

atsitās pret pilnīgi svaigām, nedzirdētām. Pilsēta rūca, daba vīteroja, visplašākais izplatījums sasaucās ar zemei tuvākiem aulekšojošiem vējiem. Mūzikālie skaņu stari bija gan melni, gan balti, gan tonpilni. Dažbrīd varēja meditātīvi, acīm ciet klausīties, citbrīd mūziķi izvilka asu toni gaži gaži, skaļi skaļi tā, ka vēlāk daži no vecākajiem klausītājiem teica, ka klausoties esot atkal pārdzīvojuši kara laika uzlidojumus. Katrs dzirdēja Kolmaņa kompozīciju no sava dzīves pieredzes skatpunkta. Dažiem "Rituāls" likās kā Vijas Celmiņas mierinošā baltā debess, labi organizēta tikai ar dažām kritošām zvaigznēm un pāris bezgalības caurumiem, citiem tas bija intensīvs pārdzīvojums – vērsšanās minētājā Celmiņas 1960. gadu biedējošā meža ugungrēka gleznā.

2015. gada katalogā "Melnā Saule. Sigurds Vidzirkste – Ņujorkas avangardists" Anita Vanaga raksta: "Vidzirkste vibrēja Ņujorkas vides ritmā, pats pārvēršoties par gleznas struktūru un vielu, kas telpu uzlādē." Kolmanis* veica ko līdzīgi maģisku, ar savu oriģinālo kompozīciju ALTS 103. gada svētkos Bostonā.

Vai jau pasūtīnājāt avīzi *Laiks* nākamajam – 2022. gadam? Paldies!

* Beidzis *Berklee College of Music*, Richards Kolmanis jau otro gadu studē *New England Conservatory* maģistrantūrā. Ģitāras privātskolotājs, arī mācībspēks skolā Framinghamā.

EDUARDS
SILKALNS

Jau pirmajā teikumā pateikšu, ka totāli noraidu Jāņa Jaunsleiņa skatījumu uz to, kas viņaprāt labs un kas slikts, viņa aizraušanos ar marksistu šķiru cīņas ideoloģiju, viņa reliģijas zākāšanu. Tomēr jau otrā teikumā izsaku apbrīnu par šī 1900. gadā dzimušā liepājnieka, trūcīgu formālo izglītību apguvušā zvejnieka, jūrnieka, ostmalas strādnieka, muitas darbinieka, tirgotāja un visbeidzot krāsotāja daudzguļu garumā rakstīto dienasgrāmatu, kas līdzsvaroti ataino tās rakstītāja darbošanās vidē vēroto, dzirdēto un pieredzēto ar viņa centieniem – kaut dažkārt greiziem – to visu ietvert kopā saturētājā rāmī. Turklāt fiziski smagā, bet lasīt saistošā grāmata ir vēl tikai tās sakrātāja un komentētāja, nesen Mūžībā aizgājušā Pēterā Bolšaiša veidota dienasgrāmatu ierakstu izlase.

Jaunsleiniis dzimis un bērnību pavadījis trūcīgā Liepājas strādnieku ģimenē. Dienasgrāmatas līdz galam neapmierina lasītāja ziņkārī, kā jaunais cilvēks ticis pie sava kreisā pasaules uzskata. Izskatās, ka sava loma te būs bijusi Jāņa nenoteiktajam, svaidīgajam raksturam, uz ko jau norāda viņa biežās darbavietas un draudzeņu maiņa jaunībā. Kaut nenoturības darbā vaina meklējama Jānī pašā, vieglāk vainu uzvelt strādnieku izsūcējai buržuāzijai. Ateisms, kā zināms, ir neatņemama marksistiskās ideoloģijas daļa. Strādniecībai jāsvin

1. maija svētki, ne Ziemsvētki, domā Jaunsleiniis. Kā par vienu no Kārļa Ulmaņa varas pārņemšanas sekām J. sūrojas, ka skolā "rīta pātari bērniem ievesti uz

No visām varas maiņām un pārņemšanām vissimpatiskākajā situācijā ieraugām 17 gadus veco Jāni 1918. gada 20. novembrī ierakstā, kad viņš, ieraudzījis

dvēseļu viņam nav. Ar dzīvesbiedri Almu viņam nav ne tuvu tik siltu attiecību, cik jaunībā bija ar vienu otru nolūkotu meiteni. Almu viņš sauc par savu otru

kompromitējošs un ka pazudusi lasāmviela tišām nobēdzināta vai iznīcināta, bet vai būtu bijusi kāda jēga iznīcināt veselu gadu, ja "vainīgi" varēja būt tikai atsevišķi ieraksti? Arī piedāvātie gadi taču nav atainoti visā pilnībā. Pilnīgs ir 1918. gads, kas parāda, ka ne tajā, ne turpmākajos gados visi ieraksti bijuši īsti reproducēšanas vērti, piemēram, vienu dienu J. J. raksta: "Nav darba." Nākošo dienu: "Nav." Trešo dienu: "Tāpat".

600+ lappusēs tik labi iepazīstam Jāni Jaunsleini, ka ārkārtīgu interesi esam attīstījuši par viņa dzīves gaitām pēc 1944. gada. Par viņa likteni padomju laikā dažus vārdus izdevuma ievadā pateicis P. Bolšaitis. Sākotnēji viņš atguvis darbu muižā, bet drīz tiek nodots čekai par sarunāšanos ar kādu jūrnieku vācu valodā un tālab atlaists. Pēc tam, kā liecinot dēls Vilnis, tēvs "turpināja strādāt par krāsotāju un ticis vairs tikai ar saviem radiem un tuvākajiem draugiem." Paliek nepateikts, vai pieredze okupācijas gados viņam lika pārorientēties savos uzskatos par taisnīgu sabiedrību.

Grāmatai priekšvārdu uzrakstījis pats Valsts prezidents Egils Levits. Ne jau par saviem uzskatiem J. J. būs tā ticis pagodināts, drīzāk par viņa ilggadīgo uzticību rakstītajam vārdam, tā veidojot vesela laikmeta panorāmu. Un tas vēl par spīti tam, ka J. J. tikai 20 gadu vecumā pirmo reizi pabijis Rīgā, bet ap 30 gadiem – otru reizi!

Uzslava pienākas Pēterā Bolšaiša skaidrojumiem un komentāriem, ar kādiem viņš ievada katru atsevišķu J. J. dienasgrāmatas gadu. 1920. gada ievadā Bolšaitis cenšas atrast iemeslus kā J. J. skepsei par kristīgās ticības jēgu, tā viņa kreisiskumam. Kreisumu ticami panākusi jaunā Jāņa nespēja atrast darbu, bet Liepāja vispār ilgi tikusi dēvēta par "sarkanu" pilsētu, jo tai pagājis secen "sarkanais terors", kas, P. B. vārdiem runājot, "pārējā Latvijā bija kā pote pret bolševismu". P. Bolšaitis cenšas atrast iemeslu, kāpēc J. J. gan spilgti apraksta nacistu pastrādātos noziegumus, bet negrib vai nespēj saskatīt komunistu briesmu darbus. P. B. skaidrojums: "Bolševiki savus noziegumus pret Latvijas tautu veica daudz diskrētāk nekā nacisti, kuŗi slepkavoja visu iedzīvotāju acu priekšā." Tē gan jāvaicā, vai 14. jūnija deportācijas nenotika vēl izteiktāk tautas acu priekšā nekā nacistu velna darbi Biķerniekos un citur? Par 14. jūniju J. J. dienasgrāmatā ieraksta vienu pašu teikumu: "Politiski nestabili elementi tiek spaidu kārtā pārvietoti uz citām republikām." J. J. līdzjutības trūkums "politiski nestabilo" liktenim, manuprāt, pareizāk skaidrojams ar cilvēka lepību, nevēloties pretējas pieredzes rezultātā atkāpties no uzskatu kompleksa, kas viņa iemeties un nostiprinājies gadu desmitos.

No grāmatas dvašojošo laikmeta gaisotni palīdz veidot daudzi fotoattēli.

Jaunsleiņu dzimtas sanāksme Vasaras svētkos 1940. gadā 12. maijā Pērkones mājās "Slejšos"

pavēli". Simpatiskas ir vietas dienasgrāmatā, kur konfrontāciju aizstāj līdzjutība un mīlestība, pat ja tajās skaidri redzams ir konsekvences trūkums. Tā Jānis pēc savas mirstošās mātes lūguma lasa viņai priekšā Biblii, bet pie abu vecāku pēdējās atdu-

grāmatveikalā uz galda avīzi *Lidums* ar ziņojumu par Latvijas valsts proklamēšanu Rīgā divas dienas iepriekš un novēlējumu lieliem burtiem: "Sauls mūžu jaunajai Latvijas valstij!" Jāņa reakcija: "Tātad tagad mums pašiem sava valsts! Neticamas šķiet šis laikraksta ziņas. Tomēr siltas jūtas pārņēma sirdi, iedomājoties, ka nu reiz verdzinātā, no svešām varām noniecinātā latvju tauta dzīvos dzimtā zemē, pašas valstī. Varbūt arī mums, grūtdieniem, viņa nesīs labākas, saulainas dienas?"

Pret Kārļa Ulmaņa autoritārās vadības gadiem J. J. izturas ar naidu un nemieru. Tos varēšot "ierakstīt Latvijas vēsturē ar vismelnākiem burtiem". No tā paša 1934. gada 9. augusta ieraksta patapināts grāmatas virsraksts "Nepratām cienīt un sargāt demokrātiju". Labi, ka J. J., formulēdams attieksmi daudzskaitļa pirmajā personā, arī sevi pieskaita šiem neprašām, jo, kamēr tā demokrātija bija, viņam drīzāk likās velkam uz proletariāta diktatūras pusi. Jau 1930. gadā J. J. raksta: "Esmu palicis par visnoteiktāko tēvzemes un patriotisko lietu pretinieku."

Vispretīgākā J. J. pozīcija daudziem lasītājiem būs viņa priekš, ka 1940. gadā varu no Ulmaņa pārņēma okupanti, kas viņam šķita esam atbrīvotāji. Kā nu varēja dot priekšroku okupantiem no ekspansīvas kaimiņvalsts pār savai tautai un zemei pamatos labvēlīgu un savdabīgu pašmāju diktatoru! Visai grāmatai cauri vijas nacionāli noskaņotiem latviešiem pretējs skatījums par to, kas labs un kas slikts, kas pareizs un kas nepareizs.

J. J. dienasgrāmata ir apjukuša cilvēka ļoti izteiksmīgs pašportrets. Rakstītājs ir pamatos vienpatis, draugi viņam ir, ar tiem viņš kopā iebauda spēka dziru, ko atkārtoti dēvē par Jāni Miežagradu, tomēr pavisam tuvu

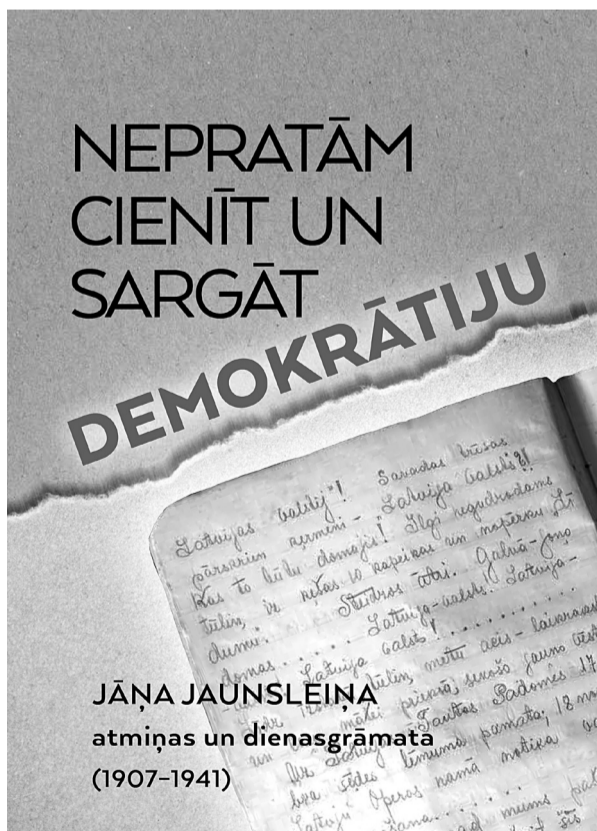
pusi, ne pusīti vai kādā citā mīļvārdu. Vienubrid Jānis un Alma nonāk pat līdz fiziskai konfrontācijai, kā mūsdienās smalki apzīmē sakaušanos. Ar dēliem Ilgvaru un Vilni jau tad tēvam lielāka tuvība. Dienasgrāmata Jānim kompensē tuvāku draugu trūkumu, to viņš dēvē par sev vistuvāko vai kādreiz pat vienīgo draudziņu, kam viņš var uzticēt savas patiesās domas. Šad tad viņš viņš savam draudziņam uztic pat pa izmisuma saucienam; kad viņš 1920. gadā Liepājā valda bezdarbs, viņš izsaucas: "Vai es vainīgs, ka nevaru atrast darbu, ka nevienam nav vajadzīgas manas rokas, kājas?"

J. J. laikmeta materiāli un garīgi punkti izgaismojas, kā jau no 600+ lappušu biežās grāmatas varētu sagaidīt, visai pamatīgi. Mūsdienās, kad jaunākās ziņas no visas pasaules pieejamas sekunžu laikā, grūti saprast, kā Jaunsleiņu ģimene līdz pat 1940. gadam varēja dzīvot bez radio un telefona. Par jaunākajiem notikumiem pilsētā vai valstī kādreiz zināja pastāstīt Alma, pārnākusi no tirgus. Dažreiz svarīgākas aktuālas ziņas parādījās izlīmētas uz afišu stabiem. Agrīno gadu ierakstos, kur Jānis medija meitenes, iezīmējas formālas un kādreiz pat biklas attiecības puisi un meiču starpā, salīdzinot ar pašreizējo laiku.

Iespējamā manta neaptver ne tuvu visu, ko vienkāršais strādnieka cilvēks J. J. sarakstījis. Dažu gadu ierakstu (1937-1940) trūksts, šo gadu dienasgrāmatas it kā pazudušas. Kaut grāmatas vāks un titullapa sola dienasgrāmatas līdz 1941. gadam, faktiski vairāk nekā 50 lappusēs atspoguļojas vēl 1944. gads, tad nu arī 1942. un 1943. gads iznāk pazuduši. Protams, aizdomātājiem par konspirācijām varētu pieņemt, ka trūkstošo gadu ierakstos varētu iegādāties kaut kas autoru īpaši

LAIKA GRĀMATA PIEDĀVĀ

NEPRATĀM
CIENĪT UN
SARGĀT
DEMOKRĀTIJU

JĀŅA JAUNSLIŅA
atmiņas un dienasgrāmata
(1907-1941)

Grāmatas klajā nākšanu atbalstījusi Liepājas dome, Liepājas Rotary klubs, Žaņa Lipkes memoriālais muzejs Rīgā, kā arī Kluso varoņu fonds.

Cena USD 45,-

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents: Visai Latvija jāpalīdz Latgalei pārvarēt Covid-19 krīzi

Tā kā Latgalē Covid-19 izplatās straujāk nekā citviet Latvijā, visai pārējai valstij būtu jāiesaistās, lai palīdzētu šim reģionam pārvarēt krīzi.

Šādu viedokli intervijā Latvijas Televīzijas raidījumā *Rīta panorāma* puda Valsts prezidents Egils Levits. Latgalē koronavīrusu straujāk izplatās nekā citviet Latvijā, jo tur pret Covid-19 ir vakcinējušies salīdzinoši mazāk cilvēku, īpaši vakcinācijas aptvere ir daudz mazāka gados vecāku ļaužu vidū, norādīja Valsts prezidents.

Levits uzskata, ka pārējām Latvijas pašvaldībām un valstij kopumā ir jādomā, kā palīdzēt Latgales pašvaldībām. "Tas nozīmē, ka mums, arī citur Latvijā, pašvaldībās ir jāsniedz palīdzība Latgales pašvaldībām. Tā ir nacionālā solidaritāte. Ir jādalās gan ar savu pieredzi, gan spēkiem cīņā ar šo pandēmiju," aicināja valsts pirmā persona. Valsts prezidents puda cerību: pēc tam, kad solītajā laikā – 15. novembrī – būs atcelta mājāsēde, Latgalē notiks Ministru kabineta izbraukuma sēde, lai iepazītos ar situāciju Latgalē un pieņemtu īpašus lēmumus attiecībā uz Latgali.

Valsts prezidents: Latvija un Igaunija ir izcili draugi, kaimiņi un sabiedrotie

5. novembrī Valsts prezidents Egils Levits Igaunijā, Tartu tikās ar V. E. Igaunijas prezidentu Alaru Karisu (H. E. Mr Alar Karis), uzsverot ciešās Latvijas un Igaunijas attiecības un apspriežoties par nākotnes sadarbību drošības, ekonomikas, augstākās izglītības jomās.

Izsakot gandarījumu par tikšanās iespēju, Valsts prezidents jaunajam Igaunijas prezidentam uzsvēra: "Latvija un Igaunija ir izcili draugi, kaimiņi un sabiedrotie." E. Levits atzīmēja, ka 2021. gads abām kaimiņu tautām ir nozīmīgs, jo aprīlī 100 gadu, kopš kā starptautiski atzītas valstis Latvija un Igaunija nodibināja diplomātiskās attiecības. Akcentējot abu valstu senās saites augstākās izglītības jomā, Valsts prezidents uzsvēra, ka Tērbatas Universitātē savulaik ir studējuši daudz Latvijas valsts pamatlicēju, savukārt šodien Tartu Universitātē ir iespēja apspriesties par Latvijas un Igaunijas tālāko sadarbību šajā jomā.

Runājot par turpmākās sadarbības aspektiem starp abām valstīm, Valsts prezidents atsaucās uz abu valstu Ārlietu ministriju uzsāktā darba pie Latvijas un Igaunijas nākotnes sadarbības ziņojuma: "Novērtējam esošo ekonomisko sadarbību ar mūsu kaimiņu un otro lielāko tirdzniecības partneri. Liels potenciāls ir sadarbībai tādās jomās kā transports un infrastruktūras projekti, digitālie risinājumi, pētniecība un inovācijas, tūrisms. Augstu vērtējam sadarbību *Rail Baltica* projektā, darbs turpinās pie projekta veiksmīgas ieviešanas."

Tāpat Latviju un Igauniju vieno kopīgs redzējums būtiskos reģionālajos un starptautiskajos jautā-

jumos, sacīja E. Levits, norādot uz kopīgo mērķi veicināt Baltijas reģiona drošību, labklājību un izaugsmi. "Baltijas valstu sadarbība ir cieša, simboliska un neatsverama. Šis gads mums ir īpašs, jo aprīlī 30 gadu, kopš mūsu valstis atguva neatkarību," teica E. Levits.

Abu prezidentu sarunā tika uzsvērts, ka Latvija augsti novērtē Igaunijas aktīvo un veiksmīgo darbu ANO Drošības padomē. E. Levits vērsa uzmanību, ka, gatavojoties Latvijas kandidātūrai ANO Drošības padomē 2025. gada vēlēšanās, labprāt tiks uzklusīta Igaunijas vērtīgā pieredze. Tika akcentēts, ka abas valstis arī ir vienotas globālo klimata mērķu sasniegšanā.

Runājot par Eiropas stiprināšanu, E. Levits īpaši izcēla abu valstu iespējas digitālās jomas un zaļās ekonomikas attīstībā. Kā stratēģiski un ģeopolitiski nozīmīga sadarbības platforma tika uzsvērtā Trīs jūru iniciatīva (TJI). "Aktīva sadarbība starp TJI valstīm un līdzīgi domājošām partnervalstīm ir veiksmīga 2022. gada samita pamatā. Gatavojoties TJI samitam Latvijā, mēs uzsvēram ilgtspējīgas, uzticamas un iekļaujošas savienojamības nozīmi. Akcentējam TJI partneru – ASV, Vācijas un Eiropas Komisijas augsta līmeņa pārstāvju – dalības nozīmi 2022. gada samitā, kā arī visu TJI valstu un privāto investoru iesaistes nozīmi TJI investīciju fondā," sacīja E. Levits.

Latviju mudina rīkoties strauji klimata mērķu sasniegšanā

Kā un kādus klimata mērķus līdz šim centusies sasniegt Latvija? Latvija savas CO2 emisijas, salīdzinot ar laiku pirms 30 gadiem, ir samazinājusi par vairāk nekā 50%. Tomēr Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) dati liecina, ka CO2 izmešu koncentrācija aizvadītajā gadā ir bijusi lielāka nekā jebkad iepriekš. Tādēļ bez straujas rīcības Latvijas un Eiropas Savienības (ES) mērķus neizdosies sasniegt.

Skotijas pilsētā Glāzgovā bija pulcējušies pasaules valstu līderi sarunām par cīņu ar klimata pārmaiņām. Pirms sešiem gadiem ES dalībvalstis Parīzes klimata nolīgumā kopīgi apņēmas līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par vismaz 40% salīdzinājumā ar 1990. gadu. Biedrības "Zaļā brīvība" vadītājs Jānis Brizga vērtē, ka Latvijā pēdējos gados, attīstoties ekonomikai, emisijas patiešām nav strauji augušas rūpniecības un enerģētikas sektorā. Taču joprojām ir jomas, kā lauksaimniecība un transports, kurās emisijas pietiekami nesarūk.

Patlaban prasības jau kļuvušas augstākas norādīja vides aizsardzības un reģionālās attīstības

ministrs Artūrs Toms Plešs (*Attīstībai/Par!*). "Balstoties uz zinātnieku svaigākajiem atklājumiem, temperatūra palielinās daudz straujāk, un līdz ar to Eiropas Savienība pērn decembrī piedāvāja siltumnīcefekta gāzu emisijas kopumā samazināt jau par 55%, salīdzinot ar 1990. gadu. Tas savukārt Latvijai nozīmē, ka mums nacionālā līmenī šīs emisijas jāsamazina jau par 17% iepriekšējo 6% vietā. Nacionālais enerģētikas un klimata plāns būs jāpārskata, bet tas jau šobrīd arī paredz aktivitātes, kas palīdz šos mērķus sasniegt," norādīja ministrs.

Rīgā diskutēs par NATO jauno stratēģiju

Latvijā 30. novembrī un 1. decembrī pirmo reizi notiks NATO ārlietu ministru sanāksme, informēja Ārlietu ministrijā. Līdzās aktuālo drošības izaicinājumu risināšanai Rīgas sanāksmē NATO sabiedrotie apspriedīs sadarbību ar partneriem un Eiropas Savienību, kā arī sāks diskusijas par alianses jauno stratēģisko koncepciju.

"NATO Stratēģiskās koncepcijas izstrāde ir viens no galvenajiem uzdevumiem līdz gaidāmajam Madrides samitam. Jaunajā koncepcijā ir jāsauglabā gan aizsardzības spējas kā NATO pamatuzdevums, gan transatlantiskā vienotība, kas ir būtisks priekšnosacījums jaunajiem ģeopolitiskajiem izaicinājumiem. Tādējādi ceru, ka NATO ārlietu ministru sanāksmē Rīgā būs pirmā šāda ministru līmeņa diskusija, kas dos būtiskus priekšlikumus jaunās NATO Stratēģiskās koncepcijas izstrādē," stāstīja Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Jaunā Vienotība*).

Latvijas paviljons izstādē Expo 2020 Dubai

Ar gada noveļošanu Covid-19 pandēmijas dēļ 1. oktobrī Dubajā sākusies pasaulslavenā izstāde *Expo*. Tajā ar savu paviljonu ir pārstāvēta arī Latvija, un TV3 raidījumā "900 sekundes" pārstāvji no Latvijas atklāja, kas tad būs apskatāms izstādē.

Starptautiskā izstāde *Expo 2020 Dubai* Dubajā sākotnēji bija plānota no 2020. gada 20. oktobra līdz 2021. gada 10. aprīlim, taču Covid-19 izplatības dēļ izstādes norise pārcelta uz laika periodu no 2021. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 31. martam. Latvija līdz ar vēl 191 valsti rādīs savu varēšanu un iespējas.

Noslēgtais ires līgums paredz, ka Latvija izstādē piedalīsies, izmantojot jau iepriekš izbūvētu paviljonu, kas tiks iekārtots atbilstoši izstādes tematikai, kurā tiks izvietotas Latvijas ekspozīcijas un organizēti biznesa un kultūras pasākumi.

Latvijas paviljonā būs iespējams apskatīt dažādu vietējo uzņēmumu sasniegumus, Fukusimas radiācijas mērītājus, tehnoloģijas, ar kurām prestižās ASV mūzikas balvas *Grammy* ieguvēji ieraksta savus skaņdarbus. Tāpat neizpaliek arī dažādi ar būvniecību saistīti objekti, kā arī māksla un kultūra.

Pandēmijas laikā svarīga ierīce – SF Tehnika ražojums, kas nosaka precīzu ogļskābes līmeni. Kad gaisa kvalitāte pasliktinās, ieslēdzas brīdinājuma krāsa un skaņa

Mūsu galvenais mērķis, kādēļ piedalāmies, protams, ir mūsu uzņēmēji. Ņemot vērā, ka Dubaja ir kā krustpunkts starp Āzijas, Eiropas un Āfrikas kontinentiem, tad šī ir tā vieta, kur nereti Latvijas uzņēmējiem izdodas atrast klientus no Eiropas līdz pat Austrālijai. Tādēļ Latvijas paviljonā lielākais fokuss ir vērst uz mūsu uzņēmēju sasniegumiem, inovācijām tieši no globāla skatu punkta.

Liepājas uzņēmums *Blue Shock Race* ražo elektrokartus. ASV portāls *gokartguide.com* pērn par labākajiem pasaulē atzinis šo modeli kategorijā *10 labākie sacīkšu elektrokarti pieaugušajiem*. Uzrāviens no nulles līdz 100 kilometriem tikai 3,3 sekundēs.

Latviju *EXPO-2020* dažādos formātos pārstāv aptuveni 200 dalībnieku – 120 uzņēmēju dosies uz Dubaju, lai piedalītos klātienē, bet 80 to darīs neklātienē. Mūsu valsts diena Dubajā paredzēta 27. novembrī, bet jau esam sevi labi parādījuši.

Valdība ieskicē paredzētos ierobežojumus pēc mājāsēdes beigām

2. novembrī Ministru kabineta sēdē lēma par ierobežojumiem pēc lokdauna beigām. Par konceptuālajiem ierobežojumiem valdība informēja preses konferencē. Pēc 15. novembra darbam klātienē plānots saglabāt līdzīgas prasības kā pašlaik, Ministru kabineta sēdē puda veselības ministra Daniela Pavļuta (AP) padomnieks Kaspars Bērziņš. Viņš norādīja, ka tādējādi plānots maksimāli turpināt nodrošināt attālinātā darba iespējas, lietot sejas maskas un lieki nepulcēties.

Tāpat spēkā paliks prasība, ka no 15. novembra obligāti Covid-19 sertifikātam jābūt publiskā sektora darbiniekiem, valsts un sociālās aprūpes darbiniekiem, kā arī tiem, kuri ir tiešā saskarsmē ar klientiem, lielu cilvēku skaitu. Savukārt no 15. decembra Covid-19 sertifikātiem jābūt visiem klātienē strādājošajiem. Vienlaikus no jauna varētu pakāpeniski ieviest skrīninga programmu ar paštestiem darba vietās, tostarp vakcinētām personām, sākot ar izglītības un publiskā sektora augsta riska jomās. Pēc 15. novembra plānots, ka pamatā visi pakalpojumi un pasākumi notiks "zaļajā režīmā". Pēc 15. novembra, beidzoties valstī noteiktajai "mājāsēdei", iecerēts, ka aizvien spēkā paliks virkne ierobežojumu, tāpat kā pamatā visi pakalpojumi un pasākumi notiks tikai "zaļajā režīmā".

Pfizer pret AstraZeneca – Latvija un Lietuva plāno apmainīties ar vakcīnām

Plānots, ka Latvija varētu mainīties ar vakcīnām pret Covid-19 ar Lietuvu, žurnālistiem pavēstīja veselības ministrs Daniels Pavļuts (AP). Ministrs skaidroja, ka, ņemot vērā raito vakcinācijas tempu, kā arī faktu, ka līdz gada beigām gaidāmas mazākas Pfizer/BioNTech vakcīnu piegādes, potenciāli veidosies šī ražotāja vakcīnu deficīts. Līdz ar to šobrīd esot saskatāma problēma, jo ārstniecības iestādes drīzāk vēlētos tieši Pfizer/BioNTech ražotāja devas, nevis Moderna, kas Latvijai ir lielākā apmērā. Tādēļ, ņemot vērā šos aspektus, ar Lietuvu esot vienošanās par to, ka kaimiņvalsts varētu aizdot Latvijai līdz 200 000 Pfizer/BioNTech vakcīnas devu, kas savukārt ļautu Latvijai turpināt vakcināciju ar konkrēti šī ražotāja vakcīnu. Savukārt valdības sēdē ministrs minēja, ka Latvija varētu potenciāli apmainīt dot AstraZeneca ražotāja vakcīnas, kurām Latvijā ir zems pieprasījums. Pēc ministra paustā, valdība devusi iespēju viņam parakstīt apliecinājumu ar Lietuvas pusi.

Latvijā ražo augstas filtrācijas klases FFP2 respirātorus

Atbildot uz pasaules izaicinājumiem, 2020. gada izskaņā uzņēmums SIA *Arbor Medical Korporācija* atvēra augstas filtrācijas klases FFP2 respirātoru ražotni. Respirātoriem veikta laboratoriskā testēšana, iegūta Eiropas Savienības atbilstības deklarācija, kā arī piešķirts CE marķējums. Ražotnes kapacitāte mēnesi šobrīd ir ap 2 miljoniem respirātoru, kurū ražošanas procesu rūpīgi uzrauga rūpniecības vadītājs un tehniskā atbalsta darbinieki. Respirātoru galvenais noieta tirgus šobrīd ir Eiropa, un šajā laikā uzsākta arī to eksportēšana. Pirmās respirātoru kravas 2021. gada sākumā sasniegušas Vāciju, Zviedriju, Čehiju, Ungāriju, Dāniju u.c.

Noraida veselības ministra demisijas pieprasījumu

Saeimā 4. novembrī skatīja opozīcijas priekšlikumu par neuzticības izteikšanu veselības ministram Danielam Pavļutam (AP). Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV) no savas puses ir pieņēmis lēmumu ļaut ministram turpināt strādāt, jo Pavļuts esot apliecinājis spēju sadarboties ar savas nozares pārstāvjiem un apņēmis risināt ar viņiem kopā kritiski svarīgos nozares jautājumus. Par Pavļuta demisiju balsoja 37, pret bija 53 deputāti, viens atturējās.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Ierobežojumi būs spēkā arī pēc 15. novembra

2. novembrī, Ministru kabinets lēma par "dzīvi pēc 15. novembra" jeb periodu pēc stingrajiem Covid-19 ierobežojumiem. Ministru prezidents Krišjānis Kariņš norādīja, ka valdība lēmumu pēc 15. novembra atgriezies "zaļajā režīmā", kas paredz mazākus ierobežojumus personām ar Covid-19 sertifikātiem, jau iepriekš ir pieņēmusi, tomēr šajā sēdē tika uzklauts ekspertu viedoklis par to, kas iepriekš noteiktajā regulējumā piekoreģējams. Pašreizējā saslimstības situācija atbilst pirms "lokdauna" ieviešanas izstrādātajam matemātiskajam prognozēm, saslimstībai minimāli, bet samazinoties, kas nozīmē, ka pēc apmēram desmit līdz 14 dienām varētu sākt mazināties arī pacientu skaita pieplūdums slimnīcās.

Ministru prezidents skaidroja, ka valdībā iepriekš pieņemts komplekss risinājums, kas paredz pēc "lokdauna" atgriezties pie "zaļā režīma", un pašlaik plānots pie šī mērķa pieturēties. "Tas nozīmē, ka valstij ir viegli vai ka veselības aprūpes sistēmai ir viegli, bet šobrīd, pēc datiem, kas katru dienu tiek papildināti, izskatās, ka piepildās apmēram tas, ko mūsu eksperti bija matemātiski modelējuši. Nākamais solis – pēc divām nedēļām – būtu pāreja atpakaļ uz "zaļo režīmu", teica Kariņš.

Mācītājs Cālitis:

Pretvakcinācijas kustība ir kā jauna reliģija

"Šobrīd kristīgā baznīca kalpo ne savai ticībai, ne arī valsts smagajai situācijai," tā uzskata Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes docents un mācītājs Juris Cālitis. Viņaprāt, pretvakcinācijas kustība ir kā jauna reliģija, pret kuru daudziem garīdzniekiem ir bail cīnīties. Protams, ka viņi to nedara. Un tad ir jautājums, kāpēc viņi tā nedara. Viņi tikpat labi kā es saprot, kas ir mūsu visvienkāršākais aicinājums – gādāt par savu līdzcilvēku labklājību, veselību. Protams, mēs visi zinām, ka šeit ir iesaistīta politika, bet tai nevajadzētu būt lielai problēmai kristīgajai baznīcai, jo tā ir dzīvojuši ar visāda veida politikām. Bet manā skatījumā šeit ir iesaistīts kaut kas citāds. Tā ir jauna reliģija. Tā pretvakcinācijas kustība nav tikai protests pret valdību, bet te ir patiesībā kaut kas, kas iet daudz dziļāk, – jauns skats uz dzīvi, uz savu likteni. Manā skatījumā šī pretvakcinācija ir cits dzīves redzējums. Un mācītājiem, acimredzot, ir ļoti grūti. Viņi nezina, kā tikt galā ar svešu ticību savu locekļu un arī mācītāju vidū.

Latvijas Ārstu biedrību pamat tās viceprezidents Fūrmanis

Latvijas Ārstu biedrības (LĀB) viceprezidents Roberts Fūrmanis tviterī paziņojis par izstāšanos no biedrības, kurā pēdējā laikā bija vērojamas nesaskaņas. Fūrmanis pavēstīja: "Es atsakos no viceprezidenta amata biedrībā, kuŗas valdība ir zaudējusi saikni ar kollē-

ģām un praktisko medicīnu, un kuŗa nav ieinteresēta nepieciešamajās pārmaiņās, lai LĀB un ārsti spētu atgūt sabiedrības uzticību." Viņa paziņojums bija 2. novembrī pēc LĀB ārkārtas sēdes.

Valsts asinsdonoru centrs (VADC)

lūdz visus Latvijas iedzīvotājus, kuŗi jūtas veseli, ziedot asinis un palīdzēt ārstiem glābt smagi slimu pacientu dzīvības arī ārkārtējās situācijas laikā. Lai būtu pēc iespējas tuvāk donoru dzīves un darba vietām, novembrī VADC dosies 47 izbraukumos, informēja VADC. Tāpat donoru pieņemšana turpinās visās pastāvīgajās asins ziedošanas vietās. Šobrīd VADC aicina visu asinsgrupu donorus, īpaši trūkst "O-" asinsgrupas asinis. Izbraukumi plānoti daudzās vietās Rīgā, kā arī Jēkabpilī, Kalsnavā, Lubānā, Aglonā, Dubnā, Kārsavā, Vecvārkavā, Līvānos, Madonā, Kuldīgā, Iecavā, Pļaviņās, Olainē, Bauskā, Kadagā, Kauguros, Lielvārdē, Aizkrauklē, Ogrē, Vecumniekos, Smiltēnē. Pilns izbraukumu vietu saraksts pieejams mājaslapā www.donors.lv.

Par četrus tipus profesionālās vidējās izglītības iestādēm

Profesionālās vidējās izglītības un tālākizglītības iestādes Profesionālās izglītības likumā turpmāk plāno iedalīt četrus tipos, paredz 3. novembrī Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas atbalstītie priekšlikumi. Parlamentārieši lēma, ka atbilstoši profesionālās izglītības iestādē iegūstamajai izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai profesionālās izglītības iestādes dalīs tehniskumos, mākslu izglītības kompetences centros, profesionālajās vidusskolās un profesionālās tālākizglītības centros. Plānots, ka, dibinot profesionālās izglītības iestādi, tās veidu noteiks dibinātājs.

Vēja parku attīstība Latvijā

Bez būtiska "zaļās enerģijas" palielinājuma elektroenerģijas cena aizvien pieaugs un bremzēs ražošanas attīstību, tādēļ neesot iespējams izvairīties no vēja parku attīstības, uzsver Latvijas Vēja enerģijas asociācija un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK). Vēja enerģijas jauda Latvijā jau gandrīz desmit gadus nav ievērojami palielinājusies un ir krietni mazāka salīdzinājumā ar citām Baltijas valstīm.

Kā skaidroja Vēja enerģijas asociācijā, Latvijā jau ilgstoši vēja enerģijas jauda ir tikai nepilni 80 megavati, kas ir krietni mazāk, pat salīdzinot ar Igauniju un Lietuvu. Izvairīties no vēja parku attīstības nākotnē gan nebūšot iespējams. Pašreiz pozitīvs lēmums saņemts vēja parka izbūvei Liv-

bērzes pagastā, bet nākamajos desmit gados, visticamāk, vēja turbīnas būs vismaz 200 punktus Latvijā, palielinot vēja enerģijas jaudu līdz 1000 megavatstundām.

Baltiešu filmu skate ASV

Ņujorkas "Skandināvijas namā" no 5. novembra, tiešsaistes seansos visās ASV norisinās ceturtais Baltijas filmu festivāls Ņujorkā, programmā ietverot divpadsmit filmas no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, arī vairāku jauno filmu starptautiskās pirmizrādes.

"Divi aizvadītie gadi piespieda mūs pārvērtēt savu ikdienas rutīnu un nākotnes plānus, bet Baltijas valstīm tā nav pirmā reize vēsturē, kad ikdienas dzīve sargiežas kājam gaisā. Iedziļinoties šajos stāstos, varbūt mēs varam arī iemācīties šo to noderīgu," saka festivāla programmu vadītāja Jūle Mare Rozīte, kuŗa strādājusi arī Latvijā.

Baltijas filmu festivālā Latviju pārstāv trīs pilnmetrāžas filmas. "Emīlija. Latvijas preses karalienē" – festivālā tiek demonstrētas pirmās divas seriālas vienā seansā, tāpat kā Latvijas kinoteātros. Starptautisko pirmizrādi piedzīvo režisora Matisa Kažas spēlfilma *Wild East. Kur vedīs ceļš*, kas Latvijā uz ekrāniem nonāca tikai oktobra sākumā, un režisora Mārtiņa Grauda dokumentālā filma "Koku opera", kas pirms gada bija Nacionālās kino balvas "Lielais Kristaps" atklāšanas filma. ASV pirmizrādi ar režisores piedalīšanos svin Lailas Pakalniņas jaunākā spēlfilma "Spoguļi", kam Latvijas pirmizrāde notika nupat, Rīgas starptautiskajā kino festivālā (Riga IFF). Uz Ņujorku sakties arī kinokatītajiem devušies arī režisori Matiss Kaža un Mārtiņš Grauds.

Ar Latviju cieši saistīti divi kopražojumi festivāla programmā – Lietuvas dokumentālā filma "Lēcieni" (*Jump*), kuŗas veidošanā ar režisori Giedri Žickīti sadarbojusies Latvijas studija "VFS Films", un igauņu vēsturiskā spēlfilma "Suflieris" (*Dawn of War*), kuŗas ražošanā piedalījās studija "Film Angels Production" un nozīmīgas lomas spēlēja Latvijas aktieri, arī Agnese Budovska un Kaspars Znotiņš, bet plānoto filmas pirmizrādi Latvijā izjauca ārkārtas situācija, kuŗas dēļ tika mainīta "Riga IFF" norise.

Baltijas filmu festivāls Ņujorkā pirmoreiz notika 2018. gadā, iedvesmojoties no Latvijas Simtgades pasākumiem, bet nu jau izvērties par stabilu tradīciju. Festivāla organizēšanā sadarbojas trīs Baltijas valstu konsulāti ASV, finānciāli un organizātoriski atbalsta Latvijas, Lietuvas un Igaunijas filmu nozares vadošās institūcijas un Ņujorkas "Skandināvijas namā" (*Scandinavian House*). Lielu enerģiju pasākuma organizēšanā kopš pirmā festivāla iegulda bijušais Latvijas Goda konsuls Ņujorkā Daris Dēliņš.

Baltijas Asamblejas balvas

Baltijas Asamblejas (BA) balva mākslā svinīgā ceremonijā Lietuvas galvaspilsētā Viļņā pasnieg-

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

KANADA. Sagaidot Latvijas valsts svētkus, Latvijas vēstniecība visiem Latvijas kino skatītājiem Kanadā piedāvā iespēju tiešsaistē vērot vienu no Latvijas jaunākajām spēlfilmām "Gads pirms kara" (*The Year Before the War*). Filma Eiropas Savienības festivāla virtuālajā programmā būs pieejama 18. un 19. novembrī. Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums skatītājus uzrunās ar video ieraksta palīdzību pirms filmas izrādes.

ta Mākslas zinātniecei **Gintai Gerhardei-Upenieci.**

Balva piešķirta par starptautiskā izstāžu cikla "Nepieradinātās dvēseles. Symbolisms Baltijas valstu mākslā" īstenošanu. BA balva literatūrā piešķirta igauņu rakstniekam **Vahuram Afanasjevam** par romānu "Serafima un Bogdāns", balva zinātnē – lietuviešu zinātniekam **Virģinijam Šikšnim** par izcilie sasniegumiem biomedīcinā.

Ventspilī koncertēs vācu ēģelnieks Kristians Šmits

21. novembrī ar koncertu Ventspilī, koncertzālē *Latvija*, viesosies virtuozais ēģelnieks Kristians Šmits no Vācijas, informēja koncerta rīkotāji. Pēc debijas Zalcburgas festivālā kopā ar Berlīnes filharmoniekiem un mecosoprānu Magdalēnu Koženu sera Šaimona Retla vadībā Kristians Šmits kļuvis par vienu no pasaulē pieprasītākajiem ēģelniekiem. Kristians Šmits pasniedz ēģeļu spēli *Codarts* universitātē Roterdamā, konsultē ēģeļu rekonstrukcijas darbus un jaunu instrumentu būvi Berlīnē, Nirnbergā, Cīrihē, Lucernā un Brno.

Tapusi īsfilma "Naktsmaiņa" par dzīvi komandantstundas laikā

Pasaulei un arī Latvijai uzkrītošie pārbaudījumi, kas saistīti ar Covid-19 vīrusa izplatību, turpina vairoties spriedzi sabiedrībā, bet pārvietošanās ierobežojumi sakarsē situāciju aizvien vairāk," skaidrots īsfilmas pieteikumā. "Brīdī, kad diennakti par nelikumīgu pārvietošanos aizturētie tautieši jau mērāmi simtos, režisors Intars Rešetins piedāvā humoristisku īsfilmu "Naktsmaiņa jeb darbs paliek darbs", kas vēsta par to, kā dažādi personāži mēģina shēmot ierastās shēmas arī strikta "lokdauna" ietvaros."

Liene pošas Latviju pārstāvēt Mis Zeme konkursā

Pēc septiņu gadu pauzes Latvijas pārstāve atkal dosies uz starptautisko skaistumkonkursu *Miss Earth* jeb "Mis Zeme". Šo pienākumu uzņēmusies 24 gadus vecā

Liene Leitāne, kuŗa ikdienā darbojas kostīmu nomas biznesā.

Lielākā daļa pasaules mēroga pasākumu šobrīd ir atcelti pandēmijas dēļ, bet ir tādi, kas notiek attālināti. Tāds būs arī ikgadējais skaistumkonkurss "Mis Zeme", kas notiek Filipīnās. Pēdējo reizi Latvija šajā konkursā piedalījās 2013. gadā. Pēc šīs pauzes pārstāvēšanas godu uzņēmusies Liene Leitāne – jauna sieviete, kura nāk no Madrienas. Leitāne ir pieredzējusi konkursu dalībnieci. 2019. gadā viņa guva trešo vietu *Miss Europe Continental* konkursā Dubajā, 2020. gadā piedalījās *The Miss Globe* Albānijā, bet šogad *Miss Aura International* Turcijā Liene tikusi skaistāko dalībnieču divdesmitniekā.

Mūžībā devies rakstnieks ANDRIS KOLBERGS (1938.21.12. – 2021.05.11.)

Paula Stradiņa Kliniskajā universitātes slimnīcā 5. novembrī Mūžībā aizgājis rakstnieks Andris Kolbergs. Kolbergs ir viens no populārākajiem latviešu kriminālromānu rakstniekiem. Viņa darbi tulkoti 16 valodās. Pēc Kolberga scēnārijiem un kriminālromāniem uzņemtas kinofilmas "Liekam būt" (1976), "Atspulgs ūdenī" (1977), "Dāvanas pa telefonu" (1977), "Rallijs" (1978), "Trīs dienas pārdomām" (1980), "Dubultnieks" (1986), "Fotografija ar sievieti un mežakuili" (1987), "Par mīlestību pašreiz nerunāsim" (1988), "Depresija" (1991), "Rīgas sargi" (2007). Šogad top arī daudzseriju filma "Meklējiet sievieti" pēc kriminālzanra klasiķa Kolberga kriminālromāna motīviem.

Atmodas gados Andris Kolbergs kļuva par atjaunotās Rīgas latviešu biedrības pirmo priekšsēdi, Latvijas Detektīvzanra asociācijas prezidentu un atjaunotā žurnāla *Atpūta* galveno redaktoru. Tāpat viņš sarakstījis vairākus ceļvežus par Rīgu. 2011. gadā saņēmis Literatūras gada balvu par mūža ieguldījumu literatūrā. 2019. gadā apbalvots arī ar Triju Zvaigžņu ordeņa ceturto šķiru.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

JURIS
LORENCIS

11. novembrī, kad Latvijā svin Lāčplēšu dienu, Polija piemin savas neatkarības atjaunošanu. Tieši šajā dienā 1918. gada 11. novembrī Francijas meža tik noslēgts tā saucamais Kompjeņas pamiers starp Antanti un Vācijas impēriju. Izmantojot Eiropā valdošo vispārējo apjukumu, Vācijas un Krievijas vājumu, poļi izlēma rīkoties. 11. novembrī tika izveidota jaunās Polijas valdība, par tās galvu kļuva maršals Juzefs Pilsudskis. Vēl pēc nedēļas, 18. novembrī Rīgā, tika pasludināta Latvijas neatkarība. Latvijai var pateikties Polijai par palīdzību Latgales atbrīvošanā no boļševikiem. 1920. gada 25. janvārī Daugavpilī notika vēsturiskā ģenerāļa Jāņa Baloža un maršala Pilsudska tikšanās. Starpkaru periodā abu valstu attiecības varētu raksturot kā draudzīgas un vienlaikus sarežģītas. Problēmas radīja Polijas teritoriālās pretenzijas uz dažiem Latvijas pierobežas pagastiem. Polijas valsts beidza pastāvēt 1939. gada septembrī, kad saskaņā ar Molotova-Ribetropa pakta slepeno protokolu to okupēja nacistiskā Vācija un Padomju Savienība. 1945. gadā Polija atdzima no jauna. Tikai tagad tās robeža atradās ne vairs kaimiņos, bet 400 kilometrus uz dienvidrietumiem no Daugavpils. Un tomēr tieši padomju okupācijas laikā Polijas ga-

rīgais un politiskais iespaids uz Latviju bija ievērojams, dažos brīžos pat izšķirošs. 1978. gada oktobrī par Romas pāvestu tika izvēlēts poļu kardināls Karols Vojtila, kurš pieņēma Jāņa Pāvila II vārdu. Šis notikums radīja milzīgu garīgo pacēlumu Centrālajā un Austrumeiropā. Vēl pēc diviem gadiem Polijas ostas pilsētas Gdaņskas kuģu būvētavā tika dibināta neatkarīgā arodbiedrība "Solidaritāte", kas nostājās opozīcijā komunistu režīmam. Cik kāri toreiz Latvijas kompartijas avīzē *Cīņa* tika lasītas ziņas par kārtējiem, kā toreiz rakstīja, "ekstrēmistu saujiņas izlēncieniem" Gdaņskā un Varšavā! Jo mēs Latvijā zinājām – šī *saujiņa* ir miljoni. Šodien, atskatoties uz šo laiku, var teikt, ka manai paaudzei tieši "Solidaritāte" deva pārliecību, ka ir iespējams stāties pretī sistēmai, mēģināt kaut ko mainīt. Pagāja vēl desmit gadi. 1990. gada decembrī "Solidaritātes" vadītājs Lechs Valensa tika ievēlēts par Polijas prezidentu. 1991. gada vasarā kā kāršu namiņš sabruka Padomju Savienība, un Latvija atguva neatkarību.

Nu jau septiņpadsmit gadus gadus Latvija un Polija ir NATO un ES dalībvalstis. Pēdējās laikā Polija piesaistījusi īpašu pasaules uzmanību. Pirmkārt, līdzīgi kā Lietuva un Latvija, tā ir saskāru-

sies ar bēgļu problēmu, hibrīdkara operāciju, ko uzsācis Baltkrievijas diktators Lukašenko. Lai pasargātu sevi un pārējo Eiropu, Polija uz robežas ar Baltkrieviju sākusī būvēt 5, 5 metrus augstu metāla un dzelzstieplu žogu, ko plāno pabeigt nākamā gada vasarā. Otrkārt, šī gada 7. oktobrī Polijas Konstitucionālais tribunāls (analogi Latvijas Satversmes tiesai) lēma, ka daži Eiropas Savienības līguma panti neatbilst Polijas konstitūcijai jeb Satversmei. Sekoja asa Briseles un dažu dalībvalstu reakcija. Tika apgalvots, ka Polijas politika "grauj pašus ES pamatus". 19. oktobrī Polijas premjers Mateušs Moraveckis teica uzrunu Eiropas Parlamentā. Lūk, viņa vārdi: "Eiropas Savienība ir liels Eiropas valstu sasniegums. Tā ir spēcīga ekonomiska, politiska un sociāla alianse. Tā ir spēcīgākā un attīstītākā starptautiskā organizācija vēsturē. Taču Eiropas Savienība nav valsts. Valstis ir 27 Eiropas Savienības dalībvalstis! Polijas Republikas augstākais likums ir Konstitūcija. Tā ir svarīgāka par citiem tiesību avotiem. Neviena Polijas tiesa, neviens Polijas parlaments un neviens Polijas valdība nevar atkāpties no šī principa". Viņš atgādināja arī par situāciju uz ES ārējām robežām: "Šodien, kad Eiropas Savienības austrumu robeža ir organizēta uzbrukuma

objekts, ciniski izmantojot migrāciju no Tuvajiem Austrumiem, lai to destabilizētu, tieši Polija ir tā, kas sniedz Eiropai drošību, darbojoties kā barjera kopā ar Lietuvu un Latviju, lai aizsargātu šo robežu. Un, stiprinot mūsu aizsardzību, mēs stiprinām ES drošību tradicionālā nozīmē".

Neraugoties uz šiem argumentiem, 21. oktobrī Eiropas Parlaments ar 502 balsīm "par", 153 "pret" un 16 "atturoties" pieņēma rezolūciju "par tiesiskuma krīzi Polijā un ES tiesību pārkumu". Cita starpā tajā izteikta "dziļa nožēla par nelikumīgā "Konstitucionālā tribunāla" 2021. gada 7. oktobra lēmumu" un par to, ka "pašreizējais Polijas premjerministrs ir sācis apšaubīt ES tiesību aktu pārkumu pār valsts tiesību aktiem". Tāpat rezolūcijā uzskaitīta virkne iespējamo pasākumu Polijas sodīšanai. Piemēram – atņemt tai ES finansējumu. Tiesa, ar piebildi: "šie lūgumi nav paredzēti kā soda pasākumi pret Polijas iedzīvotājiem, bet gan līdzekļi tiesiskuma atjaunošanai Polijā". Ironiskā kārtā tieši Polija ir tā, kas par savu naudu patlaban būvē aizsargsienu uz robežas ar Baltkrieviju. ES vadība Briselē to kategoriski atteikusies darīt. Kā par Poliju nosodošo rezolūciju Eiropas Parlamentā balsoja Latvijas deputāti? Vienīgais, kurš balsoja

"pret", bija Roberts Zile (Nacionālā Apvienība). "Par" – Ivars Ijabs (Attīstībai/Par!), Sandra Kalniete (Jaunā Vienotība), Nils Ušakovs (Saskaņa) un Tatjana Ždanoka (Latvijas Krievu savienība). Savukārt Andris Ameriks (Saskaņa), Dace Melbārde (Nacionālā Apvienība) un Inese Vaidere (Jaunā Vienotība) balsojumā nepiedalījās. Patiesi, kaut kas divains šodien notiek Eiropā. Izsūtījumā dzimusi Kalniete balso kopā ar bijušo "Interfrontes" aktivisti Ždanoku! Katrai no viņām droši vien bija savi argumenti, bet lietas būtību tas nemaina. Eiropas politikā elite ir apjukusi un dezorientēta. Bet mani personīgi visvairāk pārsteidz valodas stils un morālie argumenti, kādus lieto Briseles politiķi un ierēdņi. Tieši tādu pašu leksiku lietoja Maskava, ataisnojot brutālos iebrukumus Ungārijā 1956. gadā un Čehoslovākijā 1968. gadā. Tieši tādas pašu vārdus mēs dzirdējam no Maskavas laikā, kad Polijā sevi pieteica "Solidaritāte" un Baltijas valstis cīnījās par savu neatkarību. Tieši tāpēc daudzu eiropiešu acīs morālais pārkums ir Polijas pusē. Tiem, kuriem Eiropa ir kaut kas vairāk kā tikai vienotais tirgus, atvērtās robežas un minoritāšu tiesības, šodienas Polija ir cietoksnis – gan garīgā, gan nu jau arī gluži fiziskā nozīmē.

Cietoksnis Polija

KĀRLIS
STREIPS

1919. gada 12. novembrī laikrakstā *Latvijas Sargs* bija materiāls, kurū sacerēja tā dibinātājs un izdevējs Arturs Kroders ar virsrakstu "11. novembris." Raksts sākas šādi: "Pagājušā gada 18. novembrī gan proklamēja Latvijas Republiku, bet tas bija laiks, kad Vācijas imperiālisms sabruka Francijas un Beļģijas kara laukos. Uz šīs impērijas drupām pacēlās tautu pašnoteikšanās ideja. 1918. gadā, kad radās jaunās nacionālās valstis, tā bija tikai taisnības pilnas idejas uzvara. Atlika pats svarīgākais: ideju padarīt par īstenību. Ari Latvijas valsts proklamēšana 1918. g. 18. novembrī bija tikai tautu pašnoteikšanās idejas uzvara Latvijā. Tā nebija vēl pati valsts kā spēks, kā visu pilsoņu apziņa un kā sociālpolitiskais fakts, par kurū nevar klusēt citas valstis."

Tas bija laiks, kad laikrakstu saturs mēdza būt ļoti puķains un izpušķots. Centrā A. Krodera rakstam, protams, bija fakts, ka 1919. g. 11. novembrī Latvijas tikai nesen saorganizētajai armijai izdevās no Rīgas padzīt vāciešu un krievu spēkus. "Mēs nu esam tuvu galīgai uzvarai" autors priecājās. "Vismaz lielais trieciens mūsu ienaidniekam ir dots. Patlaban viņš panikā bēg un vēl nav zināms, kur viņš apstāsies. Tā tad tikai tagad, 11. novembrī 1919. gadā, Latvijas valsts no idejas kļūst par politisku faktu, par iespēju. Un istie Latvijas valsts nodibinātāji ir tie varoņi, kuri pat-

laban dzen ārā no Latvijas mūsu zemes un valsts ienaidnieku."

Jau tūdaļ Latvijas valdības aprindās sākās saruna par to, kā šos "varoņus, kuri patlaban dzen ārā no Latvijas mūsu zemes un valsts ienaidnieku" apbalvot. 1920. gada septembrī Latvijas Satversmes sapulce apstiprināja speciālu likumu par Lāčplēša kara ordeni, nosakot, ka tas būs Latvijas augstākais militārais apgalvojums, kas piešķirams brīvības cīņu veterāniem, kā arī ārzemju valstsvīriem diplomātiskā protokola ietvaros. Tāpat tas ir ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Pirmos Lāčplēša ordeņus Latvijas Ministru kabinets apstiprināja 1920. g. 13. augustā, tos piešķirot tālaika Latvijas armijas augstākajiem komandieriem. Šie virsnieki tad kļuva par Lāčplēša kara ordeņa domes locekļiem. Pirmie 288 ordeņa kavalieri apgalvojumu saņēma tā paša gada 11. novembrī, izšķirošās cīņās pirmajā gadadienā. Tos pasniedza Satversmes sapulces priekšsēdētājs Jānis Čakste. Laikraksts *Latvijas Kareivis* vēstīja: "Šodien Latvija svin Lāčplēša Kara ordeņa pirmos svētkus, godinot savus brāšos varoņus. Svētki notiek Rīgā, un to programma īsumā šāda: Plkst. 11 dienā Esplanādes laukumā svinīga parāde, kurā apbalvos ar Lāčplēša ordeni Latvijas armijas karavīrus, kurū vārdi izsludināti *Latvijas Kareivī*. Plkst. 13.30 būs kopējās pusdienas Satvers-

mes sapulces namā. Plkst. 19 izrāde Nacionālajā operā."

Ikgadējā ordeņa piešķiršana 11. novembrī turpinājās līdz 1928. gadam, kad tuvojās valsts nodibināšanas desmitgade un vairs nebija īsti neviena, kuram piešķirt ordeni par rīcību 1. pasaules kara laikā un tam sekojošajās brīvības cīņās. Tomēr katru gadu 11. novembrī tapa atzīmēts ar ordeņa kavalieņu godināšanu, mielastiem, koncertiem un cita veida svinībām. Sākotnēji dienas nosaukums bija Lāčplēša kara ordeņa svētki, bet pēc Ulmaņa apvērsuma, kad visam bija jābūt īsteni grandiozām – Armijas, Lāčplēša Kara ordeņa kavalieņu, kara invalidu un Brīvības kara dalībnieku svētki. Pēdējoreiz diena atzīmēta 1939. g. 11. novembrī, kad vienlaikus svinēta Latvijas bruņoto spēku divdesmitgade.

Okupācijas laikā, lieki teikt, Lāčplēša diena bija aizliegta. 1988. g. 11. novembrī rakstnieks Alberts Bels un legendārais aktieris Ēvalds Valters uzkāpa Rīgas pils Svētā Gara tornī un pirmoreiz kopš okupācijas sākuma pacēla neatkarīgās Latvijas karogu. Valtera kungs kādreiz bija strēlnieks 5. Zemgales strēlnieku pulkā. Tajā pašā vakarā pirmoreiz ļaudis pulcējās pie Rīgas pils mūriem, lai tur atstātu aizdedzinātas svecītes kā piemiņu karā kritušajiem. Jāpieņem, vismaz dažos gadījumos runa bija par pušiem no Latvijas, kuri krita PSRS uzskatītajā kara

Afganistānā vai citādi PSRS bruņotajos spēkos.

1989. gada 10. novembrī LPRS Augstākā padome pasludināja, ka nākamā diena būs vēstures atceres diena – Lāčplēša, bet arī Varoņu piemiņas diena. Tas tapa darīts plašākā lēmumā, kurā arī pirmoreiz par svētku dienām atzīta Jāņu diena 24. jūnijā, Ziemsvētki 25. decembrī un Latvijas Republikas proklamēšanas diena 18. novembrī (likumā bija rakstīts "Papildināt Latvijas PSR Darba likuma kodeksa 68. panta 1. daļu [...] pēc vārdiem "7. un 8. novembrī – Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas gadadiena" ar "18. novembrī – Latvijas Republikas proklamēšanas diena"). Togad arī tapa atzīmētas PSRS un Kompartijas gadadienas.

1990. gada 3. oktobrī Augstākā padome ķērās pie jauna likuma par svētku un atceres dienām. Bija diskusija par to, vai Ziemsvētku brīvdienas noteikt 25. un 26. decembrī, vai tomēr 24. un 25. datumā. Deputāti nolēma akceptēt pēdējo no šiem variantiem. Bija debates par to, kā saukt deportāciju gadadienas 25. martā un 14. jūnijā – vai piesaukt lieliniekus, komunistus vai staļinismu. Galu galā deputāti nonāca pie vārda "komūnisms". Šajā kontekstā deputāts Ivanovs krievu valodā teica "Saprotams, es kā komunistu to nepieņemu, bet arī jūs piekritēji nesapratī, kad svētit komunistiskā terrora dienu:

Par Lāčplēšu dienu

25. martā vai 14. jūnijā. Divi svētki it kā par daudz šiem mērķiem." Uz ko Saeimas priekšsēdētājs Gorbunovs atcirta "Izsaku piezīmi deputātam Ivanovam par nekorrektu rīcību."

Bija arī diskusijas par ebrēju tautas genocīda dienu, kuru sākumā bija paredzēts atzīmēt novembrī, bet darba grupa nonāca pie 4. jūlija saistībā ar Gogoļa ielas lielās sinagogas nodedzināšanu 1941. gadā. Vairāki krievu tautības deputāti aģitēja par svētku dienu 9. maijā, kad ir tā dēvētā "Uzvaras diena" Krievijai un tās sabiedrotajiem. Un 11. novembris noteikts par atceres dienu, kad pieminēt konkrēti Latvijas atbrīvošanas kara kritušos karavīrus.

Attiecībā uz svecītēm pie Rīgas pils mūriem, ar laiku sanāca tādi puļi ar savām svecēm, ka tās sāka bojāt mūra pamatus. Mūsdienās ārpus mūriem uzstādītas platformas svecīšu novietošanai. Katru gadu Lāčplēša diena ir militāra parāde. Sākotnēji tā bija aizkustinoša, jo Latvijas bruņotajiem spēkiem tehnikas bija maz. Laikā kopš 2004. gadā Latvija iestājās NATO un it īpaši kopš te sācis dienēt rotējošais aizsardzības spēks, parāde bijusi daudz plašāka. Es nekad neesmu bijis kaņavā, bet 11. novembrī arī es uz brīdi apstājos un atceros, ka Latviju neviens mums neuzdāvināja. Bija nepieciešams to izcīnīt, un tie, kuri tā darīja, pelnīti nes legendārā varoņa Lāčplēša vārdu.

RŪTA DIMANTA,
labdarības organizācijas
Ziedot.lv vadītāja

Kā palīdzēt Latvijai un tās ļaudīm?

Runa ALAs 70. kongresā Čikāgā

Miļie latvieši!

Ir gods būt jūsu vidū un kopīgi atzīmēt nozīmīgu ALA jubileju – 70 gadus neatlaidīgas un pilsoniskas rīcības, sava laika, zināšanu un naudas ziedošanas, lai mūsu tautai būtu iespēja nu jau 30 gadus dzīvot savā valstī, runāt savā valodā un pašiem lemt par savu bērnu nākotni. Paldies, ka jūs jau vairāk nekā 70 gadus esat Latvijai un tās ļaudīm!

Padomju okupācijas gados jūsu, jūsu vecāku un vecvecāku neatlaidīga rīcība, vēstules, piketi un, galvenais – ticība neatkarīgai Latvijai, vainagojās ar brīvības atgūšanu un latviešu politiskās nācijas iezīmēšanu citu pasaules nāciju vidū. Jūsu devums ir salīdzināms ar tiem mūsu tautas dēliem un meitām, kas arī reiz ticēja, ka Latvija var būt neatkarīga valsts ārpus Krievijas impērijas un 1918.gadā dibināja Latvijas valsti. Ja nebūtu nerimstošās trimdas latviešu darbības, padomju gados nebūtu izglābti daudzi mūsu tautieši, lielvalstu vadības sen būtu aizmirsušas par reiz neatkarīgas Latvijas eksistenci un iespējams, ka arī man nebūtu iespēja dzīvot savā valstī. Paldies par jūsu mīlestību pret Latviju arī no manis personiski, man tas ir ļoti simboliski – mana pieaugušā dzīve jeb 18 gadu jubileja sakrita ar neatkarības atjaunošanas laiku.

To, ko nespēj katrs viens, spēj tauta – tieši tāpēc pirms 19 gadiem dzima labdarības organizācija Ziedot.lv. Ar vienu mērķi – kļūt par tiltu, kur satiekas tie, kuriem vajadzīga palīdzība, un tie, kuri vēlas palīdzēt. Ar mērķi palīdzēt Latvijai! Nu jau deviņpadsmit gadus esmu arī vadītāja vienai no lielākajām labdarības organizācijām Latvijā – Ziedot.lv.

Kopš tā laika ir paveikts daudz. Esam palīdzējuši bērniem izaugt, veciem ļaudīm sagādājuši cienīgas vecumdienas, pabarājuši izsalkušos, sasildījuši nosalušos un mierinājuši nelaimīgos, ieguldījuši izglītībā, glābuši vēsturisko mantojumu, iestājušies par vājākajiem un palīdzējuši talantiem. Un veikuši vēl neskaitāmi daudz labu darbu, jo Latvijas ļaudis to mums uzticējuši. Ziedot.lv darbojas tajās jomās, kur valsts vai pašvaldības finansējuma nav, vai tas ir nepietiekams, bet līdzcīvēkiem tik ļoti nepieciešams. Mūsu mērķis ir radīt pozitīvas sociālas pārmaiņas un iesaistīt sabiedrību pašpalīdzībā. Mūsu spēks ir iedzīvotāju ziedojumos, ko tie ar Ziedot.lv palīdzību iegulda Latvijas labklājībā.

Mana pārliecība, ka mums Latvijā pašiem ar savu darbu un ziedojumiem ir jaspēj uzturēt sava pilsoniskā sabiedrība, jādalās ar savu personisko labumu kopējam, sabiedriskajam labumam. Nevienam citam Latvijā nav tā vajadzīga, kā tā ir vajadzīga mums. Tieši tāpēc pašiem par to jaspēj parūpēties. Nācija bez pašcieņas, mugurkaula un meitām un dēliem, kas gatavi steigties palīgā un aizstāvēt, viegli var tikt samalta zem liellvaru interešu riteniem.

Rūta Dimanta: “Kas ir vajadzīgs Latvijai un tās ļaudīm? Tās ir lietas, ko nevar nopirkt par naudu, ko nevar iedot vai uzdot – katra viena no mums līdzatbildība par valsti notiekošo, brīvības cenas apzināšanās, patriotisms un dāsnums. Es ceru, ka Latvijas ļaudis reizi pa visām reizēm tiks vaļā no padomju mantojuma un neskatīsies uz valsti kā uz kaut ko, kas mums ir kaut ko parādā. Drīzāk otrādi – mēs Latvijā esam parādā savai valstij.”

Kas ir vajadzīgs Latvijai un tās ļaudīm? Tās ir lietas, ko nevar nopirkt par naudu, ko nevar iedot vai uzdot – ikkatra mūsu līdzatbildība par valsti notiekošo, brīvības cenas apzināšanās, patriotisms un dāsnums. Es ceru, ka Latvijas ļaudis reizi pa visām reizēm tiks vaļā no padomju mantojuma un neskatīsies uz valsti kā uz kaut ko, kas mums ir kaut ko parādā. Drīzāk otrādi – mēs Latvijā esam parādā savai valstij. Arī pārējā pasaule mums vairs neko nav parādā (izņemot Krieviju), jo esam atzīta nācija, kas kā līdzvērtīgs partneris darbojas gan NATO, gan ES.

Pēc neatkarības atgūšanas Latvijā pamazām atjaunojās arī labdarības tradīcijas. Vairāk gan mēs saņēmām palīdzību no trimdas latviešiem, dažādiem ārvalstu fondiem un citu valstu valdībām. Taču nācijai, kuŗa pati nevar palīdzēt saviem sirmgalviem, saviem bērniem, savai kultūrai un mākslai, nav nākotnes. Par laimi trīsdesmit neatkarības gadu laikā pamazām esam apjautuši, ko nozīmē dalīties ar savu privāto labumu – ar savu naudu, laiku un zināšanām. Latvijā pašlaik jau darbojas vairāk nekā 20 tūkstoši biedrību un fondu, vairāk nekā 30% iedzivo-

tāju ziedo naudu vai laiku.

Saredzu trīs jomas, kuŗām Latvijā nepieciešami līdzcīvēku ziedojumi. Pirmkārt, tie ir nacionāla līmeņa projekti, kas vieno nāciju par kādu ideju. Piemēram, Likteņdārzs vai Okupācijas muzejs, stipendiju un talantu atbalsta programmas, arī Brīvības pieminekļa izgaismošanas projekts. Brīvības piemineklis ir tautas brīvības simbols. Tas reiz celts un atjaunots par tautas ziedojumiem, un tiks gaismā celts par tautas līdzekļiem. Tā ir simboliska saite starp paaudzēm un arī mūsdienās ikkatram ir iespēja pielikt savu artavu mūsu brīvības simbolam, ziedojot tā izgaismošanai dienakts tumšajā laikā. Un es, būdama Brīvības pieminekļa izgaismošanas fonda Padomes locekle esmu lepna, ka cilvēki mums ir uzticējušies un šī gada 18. novembrī mūsu miļās Latvijas dzimšanas dienā Brīvības piemineklis tiks izgaismots.

Otrs virziens, kur mums būtu jādarbojas, ir pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Nevaram gaidīt, ka par nodokļu maksājumiem tiktu uzturētas organizācijas, kuŗas uzrauga nodokļu izlietojumu. Tāpat ir nelogiski, ka pacientu tiesību aizstāvji tiktu financēti no veselības budžeta.

Mazaizsargāto grupu interešu aizstāvības organizācijas būtu financējamas no iedzīvotāju ziedojumiem. Ja mēs gribam, lai mūsu intereses tiek pārstāvētas vai aizstāvētas, jābūt gataviem šim mērķim arī dalīties ar savu laiku un naudu. ALA tam ir lielisks piemērs. Diemžēl Latvijā vēl neesam izauguši līdz tādām izpratnes līmenim un cilvēki nelabprāt ziedo šādām organizācijām. Nezinu, vai tas ir neizpratnes vai neuzticēšanās jautājums. Bet šis ceļš mums vēl ir ejams.

Trešais virziens ir palīdzība mūsu ļaudīm, kas nonākuši grūtībās un pašu spēkiem nespēj tikt galā. Ja notikusi nelaime un cilvēks nespēj saviem spēkiem atrisināt problēmu, tad izšķirošs ir līdzcīvēku atbalsts. Palīdzība nepieciešama ģimenēm krīzes situācijās, kad vecāki zaudējuši darbu un palikuši bez ienākumiem, cilvēkiem slimībā vai kad veselības problēmas prasa pēkšņus un lielus izdevumus, bieži tie ir sāpoši zobi vai ielaistas veselības kaites. Tāpat mūsu palīdzība nepieciešama invalīdu ģimenēm, kuŗām ir kritiski zemi ienākumi no invaliditātes pensijas, bet saplīsušu veļasmašīnu saviem spēkiem iegādāties nav iespējams. Palīdzība nepieciešama ģimenēm, kuŗas piemeklē-

jusi pēkšņa nelaime vai zaudēts ģimenes apgādnieks.

Es aicinu jūs kļūt par draugiem un atbalstītājiem vienai šādi ļaužu saimei – tās ir Latvijas ģimenes, kuŗas aug smagi slimi bērni. Latvijai ir svarīgs katrs bērniņš, arī tie, kuŗiem dzīve uzlikusi pārbaudījumu – smagu slimību. Sirsniņās viņi ir tādi paši bērni ar saviem sapņiem un cerībām, ar saviem noslēpumiem un pārdzīvojumiem. No veselajiem bērniem viņus atšķir tas, ka viņi ir ieslodzīti savos ķermeņos, neklausa rokas vai kājas, nav spējas staigāt vai sēdēt. Ģimenēm, kuŗas aug šādi bērni, ir liels izaicinājums sniegt mīlestību, rūpes un nenogurstošu atbalstu. Smagi slimo bērnu vecāki ir gatavi darīt daudz, lai viņu bērns saņemtu pašu labāko un kļūtu vesels. Lai atbalstītu šādas ģimenes, Ziedot.lv pirms 6 gadiem par saziēdotajiem līdzekļiem iegādājās ēku un izveidoja rehabilitācijas centru POGA – uz Latviju atvestas jaunākās rehabilitācijas jomas tehnoloģijas un apmācīti speciālisti.

POGA ir vieta, kur vecākus un bērnus saprot un mīl. Mēs zinām šo ģimeņu izaicinājumus un ikdienu, zinām, kā palīdzēt. Ar sirsniņu, profesionalitāti un jaunākajiem sasniegumiem rehabilitācijas jomā POGA speciālisti gluži kā gadīgi vecāki palīdz bērniem apgūt ar vien jaunas iemaņas, stiprināt savu varēšanu un sasniegt jaunas uzvaras. Jūsu ziedojumi palīdzēs nodrošināt bērnu bezmaksas rehabilitācijas, apgādās ar mūsdienīgām tehnoloģijām, starptautiski apmācītu personālu un iespēju palīdzēt Latvijas bērniem.

Es patiesi uzskatu, ka ikkatram iedzīvotājam ir jābūt droši un grūtā brīdī jāsaņem palīdzība, bet pārticības un labklājības brīdī jaspēj dalīties un palīdzēt savai tautai un valstij. Tikai kopā mēs varam būt spēcīgi un pārtikuši. Ne katrs par sevi. Ne tad, ja kādam ir grūti.

Paldies, ka esat Latvijai!

**Ziedošanas iespējas:
Ar bankas pārskaitījumu:
Fonds "Ziedot.lv"
Reģ. Nr 40008078226
SWEDBANK: konta nr:
LV95HABA0551006150241,
bankas kods: HABALV22
Mērķis: atbalsts Pogai**

Ar bankas norēķinu karti vai Latvijas interneta bāzi tiešsaistē:
www.ziedot.lv/pogai

“Lai nokļūtu Latvijā, pārpeldēju Daugavu”

Sallijas Benfeldes Saruna ar baltkrievu politisko bēgli Michaš Kiesel (38) par Baltkrievijas režīmu, dzīvi un Latviju

“Latviešu valodas skolotāja mani sauc par Mihašu,” viņš saka sarunas sākumā, un vienojamies, ka intervijā izmantošu šo vārdu, jo ar baltkrievu īpašvārdu pareizrakstību latviešu valodā lielās skaidrības vēl nav, jo līdz šim tika lietoti pārkrīviskotie baltkrievu īpašvārdi.

Mihašs ir no nelielas pilsētiņas Pružaniem. Ar sievu Juļu viņš iepazīs Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā, mācoties Baltkrievijas Nacionālajā tehniskajā universitātē. Gaidot pirmo bērniņu, ģimene nolēma atgriezties Mihaša dzimtajā pilsētiņā. Tagad ģimenē ir arī dēls un jau pavisam drīz vēl gaidāms ģimenes pieaugums. Nupat gan Mihašs, gan Juļa, arī meitiņa un dēliņš ir saņēmuši politiskā bēgļa statusu un piecu gadu uzturēšanās atļauju Latvijā. Mihašs teic, ka pēc trešā bērniņa piedzimšanas būs jāraksta iesniegums arī par šī statusa piešķiršanu zidainītim, lai visa ģimene Latvijā varētu dzīvot legāli. Mihašs ir atradis darbu, sāk pierast pie dzīves Latvijā un saka, ka Baltkrievija un Latvija ir divas dažādas pasaules. Viņš arī stāsta, ka Pružanos bija uzcēlis ģimenei māju, viņiem bija sava automašīna, labs darbs un laba alga. “Manā mazajā pilsētiņā mans darbs skaitījās prestižs un labi apmaksāts, darba apstākļi labi, bija stabilitāte. Daudzi man teica, ka man ir laba dzīve, ko gan es vēl gribot?” atceras Mihašs.

It kā netrūka nekā, tomēr Mihašam nācās bēgt no Baltkrievijas un arī ģimenes apvienošanās Latvijā nebija vienkārša, sieva ar bērniem riskēja, lai nokļūtu pie vīra.

Kāpēc iesaistījāties protesta kustībā pret Lukašenko? Baltkrievijā jums bija pietiekami laba un pārtikusi dzīve.

Politika mani ir interesējusi vienmēr, nekad neesmu bijis Lukašenko un viņa politikas piekritējs. Redzot, ka ļoti daudzi cilvēki nav apmierināti ar valsti notiekošo, nolēmu nestāvēt malā. Biju viens no aktīvākajiem Pružanu iedzīvotājiem. Nav tā, ka visiem vecākās paaudzes cilvēkiem patika un patīk Lukašenko un viņa režīms, bet daudzi domā, ka neko nepanāks, bet zaudēt gan var visu. Tādēļ labāk ir neko neredzēt, nekur nejaukties un vienkārši dzīvot, nepiedalīties protestos, skaļi nerunāt un nepaust savu attieksmi pret valsts politiku. Godīgi sakot, es pats sev jautāju, ko es gribu un kāpēc iesaistos protestos, jo neesmu romantiķis, sapratu, ka varu sagraut savu dzīvi, un tā arī notika. Tomēr nespēju klusēt. Joprojām uzskatu – ja protesta kustībā būtu iesaistījušies vairāk iedzīvotāju, cilvēki būtu gatavi kaut ko upurēt, mēs būtu varējuši panākt režīma maiņu. Daudzi domāja, ka režīms ir jāmaina, bet lai rikojas citi, viņi neriskēs un pagaidīs.

Redzēju, kā pieaug protesta kampaņa pret Lukašenko vēlēšanu kampaņu, kopā ar domubiedriem apbraukājām vairākas Baltkrievijas pilsētas, gan lielās, gan mazas. Bija redzams, ka pārmaiņas grib visur, bija milzīgas rindas, kad vācām parakstus, lai varētu

izvirzīt savus prezidenta amata kandidātus. Es redzēju, cik daudz cilvēku sapulcējās, kad Sergejs Tichanouskis, Svetlanas vīrs, kurš gribēja kandidēt uz prezidenta amatu, atbrauca uz kādu pilsētu. Cilvēki uzdeva jautājumus, viņiem bija priekšlikumi, ko un kā darīt, lai dzīve mainītos. Noslēgtajiem un klusējošajiem baltkrieviem tas bija neparasti, negaidīti. Pirmo reizi viņiem jautāja, ko viņi domā, to agrāk nedarīja nekad un nekur. Daudzus pat no mikroфона vairs nevarēja dabūt prom, lai dotu vārdu arī pārējiem. Jau gadus desmit visi redzēja, ka Lukašenko politika ir nonākusi strupceļā, tā nevar dzīvot. Lai kļūtu par prezidenta amata kandidātu, bija jāsavāc 100 tūkstoši parakstu. Kā zināt, Sergejam aizliedza kandidēt, viņu apcietināja, un viņš joprojām ir cietumā.

Sieva neiebilda, ka riskējat ar visu savu dzīvi?

Protams, Juļa uztraucās, pārdzivoja, bet viņa domā tāpat kā es un atbalsta mani. Piedalīties protestos – tā bija smaga izvēle mums abiem. Tomēr sieva paļāvās un palaujas uz mani.

Vai protesta akciju organizēšana un piedalīšanās tajos bija iemesls vajāšanām? Jūs taču nekandidējāt uz prezidenta amatu.

Jā, ar to pietika. Vēlēšanu laikā es jau biju aizturēts un man bija piespriests piecpadsmit diennakšu arests, kuru pēc tam vēl pagarināja. Mani aizturēja pēc tam, kad tika noraidīti divi prezidenta amata kandidāti – Babariko un Cipkalo, kuri savāca aptuveni divas un pat trīs reizes tūkstošu parakstu vairāk, nekā bija nepieciešams. Tika atrasts formāls iemesls, bet bija skaidrs, kas notiek, jo godīgā konkurencē Lukašenko nekad nebūtu uzvarējis un viņu pēc vēlēšanām nevarētu apstiprināt prezidenta amatā. Tādēļ jau laikus tika novākti konkurenti. Kļuva skaidrs, ka jāprotestē, jo vēlēšanās Lukašenko “uzzīmēs” tik daudz vēlēšanu biļetenus, cik viņam vajadzēs. Ja viņš var nerēķināties ar miljonu parakstu, ko saskaitot kopā, bija ieguvuši šie divi kandidāti, tad bija arī skaidrs, kā notiks vēlēšanas.

Kopā ar domubiedriem izgājām savas pilsētiņas laukumā protesta akcijā. Mūs, vairākus cilvēkus, aizturēja, nosēdēju apcietinājumā trīsdesmit dienas. Mani atbrīvoja tikai trīs dienas pēc vēlēšanām.

Pēcvēlēšanu laikā cilvēki pulcējās katru dienu, pieprasīja pārskatīt oficiālos vēlēšanu rezultātus, jo bija redzams, ka tās ir falsificētas, tika pieprasīts apturēt nežēlīgo protestētāju vajāšanu, ko veica milicija, drošības dienesti un specvienības. Vara pat negrasījās kaut ko mainīt. Arī vietējā milicija un vara neļāva pulcēties, sākās iebiedēšana. Sāka draudēt, ka ģimēnēm atņems bērnus – tagad Baltkrievijā ir tāda kārtība, ka vecākiem, kuri piedalās protestos vai saka kaut ko tādu, kas varai nepatīk, atņem bērnus. Mājās ierodas kaut kādas komisijas ar iemeslu, ka uztraucas par bērniem, viņu labklājību. Tiek pārbaudīts viss

dzīvoklis: skapji, ledusskapis, gultas, rotaļlietas. Tas ir formālais iemesls, bērnu dzīves apstākļiem patiesībā nav nozīmes, tā ir iebiedēšana, lai vecāki saprot, ka bērnus viņiem var atņemt, jo komisija var uzrakstīt, ka bērniem ir slikti dzīves apstākļi, ka par viņiem nerūpējas. Arī darba vietās brīdināja, ka var atlaist no darba. Mēs turpinājām protestus. Mums neļāva pulcēties laukumā, un tad mēs pulcējāmies autobusu pieturā – Pružanos šo pieturu nosaucām par pārmaiņu pieturu. Mūs bieži aizturēja, lai it kā noskaidrotu personību, vai pases nav viltotas, kaut gan viņi mūs pazina un mūsu pasu datus droši vien jau no galvas zināja.

Mihašs vāc parakstus, lai Svetlana Tichanouska varētu kandidēt Baltkrievijas prezidenta vēlēšanās

Man piedraudēja ar krimināllietu. Tad mani atlaida no darba. Sapratu, ka mans arests, krimināllietu un cietums uz vairākiem gadiem ir neizbēgams.

Nolēmāt bēgt uz Latviju...

No Baltkrievijas aizbraukt varēja tikai tad, ja bija dokumenti, kas apliecināja, ka brauc mācīties vai strādāt. Man tādu iespēju nebija, tādēļ sapratu, ka jābēg. Lēmums nebija viegls, jo Juļa jau gaidīja trešo bērniņu. Tas notika šovasar. Mana sieva bērniņā vasarās bija dzīvojusi Drujā, tēvs bija maksākrejīšs Daugavā, un Juļa atcerējās, ka tur Daugava nav tik dziļa un plata, tur upi varētu pārpeldēt. Nolēmu pārpeldēt Daugavu. Tas ir garš stāsts, kā gatavojos bēgšanai. No paziņām uzzināju vairāk par Baltkrievijas robežsardzi, kā tā strādā, kā notiek maiņas. Man sacīja, ka uz mani ūdenī nešaus, ar laivu pakaļ nedzīsies. Nopirku pleznas, saliku nelielu mugursomu un ar vilcienu, tad ar autobusu devos cauri visai Baltkrievijai. Uz upes krastu zagos ļoti piesardzīgi, pa krūmiem, pie upes bija gandrīz vai džungļi, nātres, sakrituši koku zari. Nogērbos, uzvilku pleznas, drēbes saliku somiņā un sāku peldēt. Upē tajā vietā bija salīnā, peldēju uz to. Baltkrievijas robežsargi mani nepamanīja. Tiku līdz salīnai, jau jutos drošībā, jo no Baltkrievijas puses mani vairs nevarēja redzēt. Sala bija pavisam mežonīga un aizaugusi, izlauzos cauri briksņiem un atkal peldēju,

nu jau uz Latvijas karstu. Izpeldēju Piedrujā, apgērbos un devos meklēt Latvijas robežsargus.

Mani pārsteidza Latvijas robežsargu izturēšanās. Viņi bija pieklājīgi, laipni, piedāvāja man karstu tēju. Viņi izturējās kā cilvēki! Baltkrievijā milicijas, VDK, valsts iestāžu darbiniekiem pat sejas vienmēr ir kā sastingušas, viņi darbojas kā roboti. Jūsu robežsargi bija cilvēki! Protams, ir zināmi likumi, kārtība un dokumenti, kas jānokārto. Bet viss notika ļoti pieklājīgi. Mani aizveda uz Daugavpili, pēc tan uz Rīgu, dzīvoju Muceniekos. Protams, bija karantīna, bija jākārtoti visi dokumenti, jāiet uz pārrunām, bet viss notika kā pie cilvēkiem.

ir vairākas istabas, mums ir latviešu draugi, kuri mūs sameklēja, jo grib palīdzēt un atbalstīt. Cilvēki ir laipni un pretimnākoši. Lielu palīdzību gribu pateikt Didzim, kuŗš mūs uzmeklēja, bērniem uzdāvināja rotaļlietas, pat divriteņus, aizveda mūsu ekskursijā uz Siguldu. Viņš ir mūsu ģimenes draugs un atbalsts.

Latvijā ir laba dzīve. Protams, jums ir neatrisināti jautājumi, problēmas. Bet jūs varat tās risināt, varat aizrādīt varai, prasīt atbildes un jūs tādēļ neliek cietumā un nenogalina. Saprotiet, jūs neesat mazas skrūvītes varas riteņos, kuŗām pat nav tiesību kaut ko teikt. Droši vien Latvijā pat grūti iedomāties, kā cilvēki dzīvo Baltkrievijā. Pie mums cilvēkiem nav nekādu tiesību. Man ir nācies dzirdēt pārmetumus, ka esmu pret Lukašenko, no tiem, kas dzīvo Latvijā, bet lielāko tiesu tie ir cilvēki, kuŗi runā krievu valodā, arī baltkrievi, kuri te dzīvo kopš padomju laika. Tie ir padomju cilvēki, kuŗi joprojām dzīvo savā pasaulē, ar padomju laika domašanu. Ir bijuši arī daži latvieši, kas saka, ka Baltkrievijā ir laba dzīve, bet viņi neko nezina un nesaprot, pat nenojauš, kas notiek. Vara rada smuku izkārti, lai no malas viss izskatītos jauki. Kaut vai vakcīnas, to Baltkrievijā trūkst, nav pat *Sputņika*, par kuru jums te sapņo tie padomju laika cilvēki. Baltkrievijā varu vispār neinteresē, vai cilvēki saslims un nomirs, kas ar viņiem notiks, pat ierobežojumi tagad tiek atcelti – lai jau inficējas un slimo. Kad varējam saņemt vakcīnas, abi ar sievu uzreiz aizgājām un vakcinējāmies. Jūs dzīvojat kā cilvēki.

Vai domājat par atgriešanos?

Mēs ļoti gribētu atgriezties mājās, bet pašlaik vēl neko nezīnām. Kamēr nekas nav mainījies, atgriezties nav iespējams, tādēļ šobrīd nākotnes plānu vēl nav. Mēs ceram uz lielāku un nopietnāku Eiropas atbalstu opozīcijai. Man šķiet, ka daudzas, arī Eiropas valstis, joprojām tā īsti nesaprot, kas notiek Baltkrievijā, jo nekad nav pieredzējušas to beztiesiskumu un ārpātu, kas valda Baltkrievijā. Ir sankcijas, bet to pieņemšana un ieviešana notiek lēni, un privātuzņēmēji joprojām tās var neievērot. Piemēram, mana bijuši darba vieta joprojām saņem no vairākām Eiropas valstīm iekārtas, detaļas un sastāvdaļas savai produkcijai, bez kuŗām šī ražošana nevarētu eksistēt. Baltkrievi ir izturīgi, prot izdzīvot! Ja kaut pusgadu būtu īstas, nopietnas sankcijas pret Baltkrieviju, Lukašenko režīms sabruktu. Mēs izdzīvot, viņš ar savu vergu komandu nenoturētos pie varas! Es ceru, ka mani bērni varēs dzīvot brīvā Baltkrievijā!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

Tagad dzīvojat Jūrmalā, patvēruma centra ierētās telpās, jo Muceniekos ir gandrīz tikai nelegālie irākiešu bēgļi, kas Latvijā iekļuva no Baltkrievijas. Vai esat pieraduši pie Latvijas dzīves?

Jā, pamazām pierodam. Mums

KAMENA
KAIDAKA

Dr. Roberts Rumba ir viens no pieciem jaunajiem Latvijas ārstiem, kas 2020. gadā saņēma Latvijas Medicīnas fonda (LMF) Zariņu studiju ceļojuma stipendiju. Vēl būdams students, Roberts Rumba ieguva arī Prof. Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendiju, ko piešķir Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) vecāko kursu studentiem. Viņa vēlme augt profesionāli daudzkārt ir radusi atbalstu. Mērķu skaidrība, personības starojums un sirsnība – šie ir atslēgas vārdi, kāpēc “tam, kas lūdz, arī tiek dots”. Vēl pirms LMF stipendijas un sertifikāta asinsvadu ķirurģijā iegūšanas Dr. Roberts Rumba saņēma “Stradiņu Gada balvu 2018” nominācijā “Gada rezidents”. Saviem pagodinājumiem nu kolēģis var pievienot arī LMF stipendiāta vārdu. Stipendija 6000 USD apjomā pilnībā tika izmantota, lai stažētos Nīderlandē Groningenas Universitātes medicīnas centrā. Par to arī Dr. Roberta Rumbas pieredzes stāsts.

“Neskatoties uz šo sarežģīto un izaicinājumu pilno laiku, man bija lieliska iespēja pavadīt septiņas nedēļas, stažējoties Groningenas Universitātes Medicīnas centrā (UMCG). Ņemot vērā manu izvēlēto specialitāti – asinsvadu ķirurģiju, šī bija ideāla vieta, kur paplašināt manu redzesloku, jo UMCG ir lieliska asinsvadu ķirurgu komanda, kas veic lielu skaitu un ļoti sarežģītas, kā arī modernas (endovaskulāras) operācijas.

Nīderlandē es ieradās kārtējā Covid viļņa plaukumā, bet vakcinācija man ļāva bez problēmām turpināt stažēšanos. Organizējot un plānojot manu uzturēšanos un apmācību slimnīcā, es saņēmu lielu palīdzību no profesora Clark Zeebregts, kurš bija saskaņojis visu ar saviem kolēģiem paša prombūtnes laikā. Ķirurģijas nodaļa bija sarunājusi patiesi lielisku cilvēku, kuŗš mani sagaidīja – Dr. Anne-mieke Coester, vecāko asinsvadu ķirurģijas rezidenti – laipnu, kompetentu un ārkārtīgi pozitīvu asinsvadu ķirurgi. Lai nodrošinātu vieglu apmācības sākumu, visi darbinieki no cilvēkresursu un infekciju kontroles departamenta man ļoti palīdzēja ar saviem padomiem. Jau no paša sākuma es sapratu, cik svarīga ir kafijas baudīšanas kultūra Nīderlandē vai vismaz UMCG. Tāpēc pirmais, ko es iemācījos, bija sākt dienu ar lielisku kafiju un sarunām pirms operācijas. Es tiku iepazīstināts ar visiem ķirurģijas klinikas darbiniekiem rīta maiņas nodošanas laikā un uzreiz jutos ļoti gaidīts UMCG. Kad visas formālības bija nokārtotas, saņēmu ārsta virsvalku ar slimnīcas iniciāļiem, piekļuves karti un biju gatavs sākt savu piedzīvojumu.

Daļa no manas apmācības notika invazīvās radioloģijas nodaļā, kur patiesi prasmīgu un kompetentu ārstu komanda (Dr. Gijs Bloemsma, Dr. Matthijs Katers, Dr. Reinoud Bokkers un kolēģi)

Ar profesoru Žanu Polu De Vriess pie viņa ģimenes mājās netālā no Utrechtas

Mans atvadu pasākums ar picām un sarunām rezidentu telpā pirms došanās prom no Nīderlandes

parādīja un izskaidroja man endovaskulārās procedūras, deva padomus un ieteikumus. Mēs apspriedām gan teorētiskos, gan tehniskos jautājumus saistībā ar endovaskulārajām procedūrām, un es daudz ko pierakstīju apspriešanai ar kolēģiem savā darba vietā Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā. Tāpēc šis laiks man bija ļoti noderīgs.

Lielākā daļa manas apmācības, protams, notika operāciju zālē, kur es sastapu smaidošu un viesmīlīgu medicīnas māsu, anesteziologu un atbalsta personāla komandu. Ņemot vērā UMCG specifiku, lielākā daļa gadījumu bija sarežģīti, tāpēc operācijas bija patiesi interesantas un saistošas. Es varēju piedalīties operācijās jau no paša sākuma, kas bija lieliski manai apmācībai.

Es piedalījos vairākās hibrīdoperācijās, kuŗas joprojām netiek regulāri praktizētas centrā, kuŗā es strādāju, tāpēc tas noteikti bija ļoti interesanti un noderīgi. Es redzēju arī vairākas atvērtas aneurismas procedūras, aorto-mezentēriālo šuntēšanu, divus gadījumus ar asinsvadu protēžu infekcijām un daudz ko citu, tāpēc man tiešām paveicās, ka varēju redzēt tik plašu operāciju klāstu. Starp operāciju tehnikai aspektiem abos centros acimredzami ir vairāk līdzības nekā atšķirības, bet dažreiz ir patiešām interesanti iedziļināties niansēs un sīkumos, kur gan vērojamas atšķirības salīdzinājumā ar mūsu centru Latvijā. Es veicu daudz piezīmju un apspriedos ar vietējiem ķirurgiem par neskaitāmām tēmām, kas attiecas uz pacientu aprūpi, lēmumu

Pieredze Groningenas Universitātes Medicīnas centrā

pieņemšanu, perioperatīvo aprūpi, ķirurģiskām detaļām, pēcoperācijas novērošanu, veselības aprūpes organizēšanu un daudz ko citu.

UMCG ir īpaši labi zināms medicīnas centrs ar savu kompetenci un pieredzi endovaskulārajās aortas operācijās, tāpēc man dažu nedēļu laikā bija iespēja novērot daudzas EVAR, TEVAR, FEVAR un BEVAR procedūras. Es arī piedalījos endovaskulāro operāciju pirmsoperācijas plānošanas un izmēru izvēles sēdēs, kas ir īpaši svarīgi, lai nodrošinātu optimālu rezultātu. Neskatoties uz šo operāciju sarežģītību, UMCG speciālistu rokās procedūras bieži izskatījās gandrīz pārāk viegli veicamas,

izrādīja patiesu interesi par vietu, no kuras es nāku, un mani kā cilvēku. Tāpēc es vēlos pateikties Dr. Ben Saleem, Dr. Wim Drouven, Dr. Martijn Dijkstra, Dr. Maarten van der Laan un Dr. Ignace Tielliu par viņu laiku un enerģiju, izpratni un laipnību, ar kuru es tiku uzņemts. Un ķirurģijas nodaļas vadītājs prof. Jean-Paul de Vries un viņa jaukā sieva uzaicināja mani uz vakariņām viņu mājās. Tas noteikti bija viens no spilgtākajiem notikumiem visā manā ceļojumā, pavadīt laiku kopā ar tik lieliskiem un viesmīlīgiem cilvēkiem. Cerams, kādu dienu es varēšu viņiem atļūdzināt par man veltīto viesmīlību un uzņemt viņus savās mājās.

Darbs operāciju zālē, šujot pacienta brūci. Kā parasti pieņemts, anesteziologs domā “vai vēl ilgi?”

kas liecina par lielu pieredzi, precīzu plānošanu un izpildi. Redzēt procedūras un šo operāciju laikā diskutēt ar ķirurgiem, radiologiem, anesteziologiem un neirofiziologiem bija patiesi aizraujoši. Papildus visam iepriekš minētajam man bija atļauts piedalīties arī aknu transplantācijā. Bija diezgan iespaidīgi redzēt, kā aknu transplantācija tiek veikta liela apjoma transplantācijas centrā ar milzīgu pieredzi, minimālu asins zudumu, bez sarežģījumiem un ar pārsteidzoši labu atveseļošanu.

Papildus ķirurģiskajai apmācībai es piedzīvoju arī teju neticamu viesmīlības līmeni no Nīderlandes iedzīvotājiem. Vietējie ķirurgi uzaicināja mani pavadīt laiku kopā ar viņiem pēc darba, sākot no ēšanas un socializēšanās pasākumiem krogā līdz riteņbraukšanai, tenisa spēlēšanai (pateicoties Steven J.G. Leeuwerke) un braucienam ar laivu Amsterdamā (pateicoties Wouter aan de Stegge un Ilona). Vietējie tiešām

Es devos prom no Nīderlandes ar tām labākajām atmiņām, un kādu dienu es noteikti atgriezīšos. Līdz nākamajai reizei!”

Dr. Roberts Rumba, asinsvadu ķirurgs, LMF stipendiāts

UZZINĀI

Latvijas Medicīnas Fonds ir dibināts 1990. gadā ASV kā privāta bezpeļņas organizācija ar mērķi atbalstīt veselības aprūpi Latvijā. Fonds vēsturiski ir saistīts ar Latviešu ārstu un zobārstu apvienību.

LMF valdes priekšsēdētājs ir Valdis Zatlers. LMF valdē ir Bertrams Zariņš, Kristaps Zariņš, Justs Karlsons, Aleksandrs Kalniņš, Jānis Tupesis un fonda atbalstītāja Normana Naita dēli – Skots un Roberts Naitis. LMF vadītājs Latvijā ir Dainis Krieviņš.

Plašāka informācija par Latvijas Medicīnas Fondu (LMF) latvianmedicalfoundation.org

Papildus informācija par stipendijām arī Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LĀZA) mājaslapā www.lazariga.lv

TRIMDAS PERSONĪBU PAŠPORTRETI

ANŠLAVS EGLĪTIS

Vēl brīvvalsts laikos, kādā kritiķā, kuŗas autoru vairs nespēju atcerēties, es tiku nosaukts par raksturīgu “redzes tipu”. Daži mūzikāli dzejnieki bija apzīmēti par “dzirdes tipiem”, bet Aleksandram Čakam piedēvētas “ožas tipa” pazīmes, jo viņš savās dzejās pieminēja visādas smaržas. Liekas, ka kritiķim būs bijusi taisnība, jo, domājot par savu dzīvi, es tiešām saredzu to atsevišķās gleznās – ģimētnēs.

Manai bērnības dienu ģimētnē derētu kantains ielogs no zila samta, kas pārklāts ar spožas misiņa stieples ornamentu. Tādi logati bija modē pirms pus gadsimtena un kāds pāris stāvēja arī uz manas mātes kumodes. Ovālajā lodziņā es redzu sevi stāvam rātni gar sāniem nolaistām rokām. Mugurā man pelēkzila matrožu, kājās tādas pašas krāsas īsas biksītes un garas zeķes, kas pastāvīgi taisās nobrukt un tāpēc šādā jārparauj uz augšu. Galvā man apaļa matroža cepure ar divām garām, galos iešķeltām, melnām lentēm, kas skaisti plīvo pa gaisu, tiklīdz es kādu soli paskrienos. Uz muguras man ir “raņica”, kantaina skolēna soma, kuŗā stāv grāmatas, burtnīcas un tāfele, uz kuŗas var rakstīt ar grifeli. Tāfelei auklā piesiets sūceklis, kas atstāts karājamiēs ārpus raņicas, lai nemaitā grāmatas. Ātri soļojot, sūceklis sparīgi svaidījās augšup un lejup. Toreiz biju pirmās sagatavošanas klases skolēns un neko vēl nezināju no viltus un ļaunuma. Pirmais pasaules karš vēl nebija izcēlies un pasaule man šķita stabila un paliekama, taisnīgos likumus iekalta. Vienīgās raizes man bija nenokavēt skolu. Man likās, ka cilvēks nevar piedzīvot nekā briesmīgāka un apkaunojošāka, kā ierasties klasē dažas minūtes par vēlu. Reiz, kaut kādu liktenīgu apstākļu dēļ, es nebiju laikā piecelts, iznācu no mājām par vēlu un briesmīgas nelaimes sajūtas pārņemts, skrēju visu lielo gabalu no Stabu ielas līdz Jaunās Ģertrūdes baznīcas laukumam, kur koka namelī, aiz augstas pelēku dēļu sētas, atradās mana skola. Es iegriļojos klasē sviedriem pārplūdis, satvīcis sarkans un tik aizsīcis, ka nespēju izvest ne labrīta.

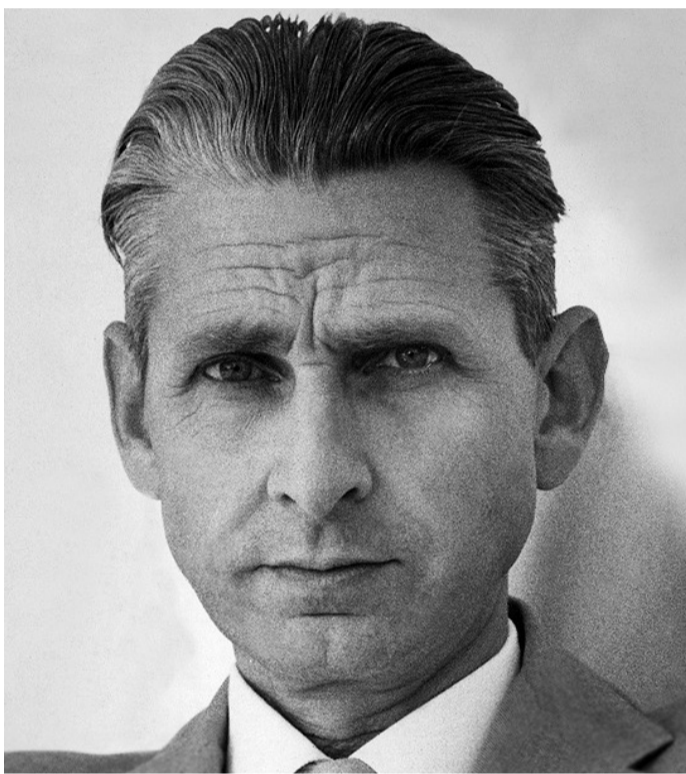
Otrai ģimētnē būtu piemērots ielogs no šauras, nekrāsotas koka listītes, jo pēckāra gadus Latvijā valdīja liela nabadzība. Par pamatu ģimētnē varētu ņemt sen nozaudētu uzņēmumu, kas, nezinu kāpēc, man iespiedies atmiņā: es stāvu uz Valdemāra ielas tilta pār kanāli – starp 2. pilsētas vidusskolu un Nacionālo teātri. Ir pelēka rudens diena. Man mugurā “frenčis” no ļoti sliktas pelēkzaļas aizsarga krāsas vadmalas. Frenčim ir četras, uzšūtas aizpogājamas, milzu kabatas un svārkī aizākēti ciet līdz pat kaklam, tā kā nav vajadzīga ne apkaklīte, ne kakla saite. Bikses ir neizdekušās “galifē” – pārāk platas un pārāk īsas, jo beidzas turpat zem ceļa. Kāju stilbi man nofīti ar zaļām karavīru “bindēm”. Šādas bindes

Pirmajā pasaules karā lietoja angļu un franču armijā. Visi Rīgas zēni nicināja krievus un vāciešus, kas nupat kā bija sakauti un patriekti valsts atbrīvošanas karā un katrs skolēns, kas sevi kaut drusku cienīja, valkāja bindes. Man ar tām bija pastāvīgs negals. Nereti tās pēkšņi un bez brīdinājuma nobruka, vēl biežāk tinumus slepi pasķīrās plaisas, atklādams pliku miesu. Es nevarēju saprast, kāpēc citiem bindes tik glīti pieklāvās kājai, neatpurājās un nekad neatrisa. Tikai vēlāk, kad šim kājāvam pienāca laiks iziet no modes, es uztvēru “triku”, ka notinot kāju, binde šādā jārparmet otrādi, tikai tad tā pieklāvās cieši un turējās stingri. Bet arī ar aplami notītām kājām es stāvēju uz tilta kā daudz-piedzīvojis vidusskolnieks. Es biju ātrbriedis, jau pulka grāmatu salasījis un arī diezgan uzmanīgi skatījis apkārt. Es nepavisam vairs neticēju stabilai pasaulei un taisnīgiem likumiem un zināju, ka cilvēks var droši paļauties tikai uz paša spēkiem un paša briedumu. Es biju izmētājies pa tumsonīgo Krievzemi, pieredzējis puļa bezdibēnīgo stulbumu un kūdītāju aklo ļaunumu. Biju redzējis pārkārtos šūpojamies cietumu pagalmos, kaujā kritušos, sasalušos un sakrautus zārdā kā malku, biju redzējis, ka apcietinātais, ko veda gar mūsu skolu, pēkšņi atgrūda savus komunistu sargus, ielēca krūmos un aizbēga. Alūksnē piedzīvoju kā vienas garas ziemas laikā astoņas reizes apmainījās valdības, kas visas mētājās ar melīgiem saukļiem un nikni izrēķinājās ar saviem pretiniekiem. Bet visus šos mošķus latviešu karavīri bija izmēzuši no mūsu zemes! Ja es kādreiz esmu ar kaut ko lepojies un kaut kam ticējis, tad toreiz es biju lepns uz savu latvietību un ticēju brīvvalsts augošajai varenībai un nevienam mirkli man nenāca prātā šaubas, ka dzīve vai pasaule varētu būt bezjēdzīga.

Trešajam portretam derētu šaurs, bet pilsoniski rūpīgi nozēlēt ielogs. Tajā es gleznotu sevi līdz kaklam iebāztu maisā. Galvā man adīta vilnas mice. Uz krūtīm atvērta grāmata, bet es to nelasu. Kaut gan es valkāju divus pārpus adītu cimdu, pirksti grāmatu turot drīz vien sāk saltun ik pa brīdim es ievēlku rokas maisā un sildu pirkstus padusēs. Es izskatos nopietns un domīgs. Tiešām, augas dienas guļot maisā uz apsniugušas terases laika pārdomām netrūka. Es niku Šveices sanatorijā un prātoju, cik ilgi vēl man lemts kavēties raibajā pasaulē? Arī tad ja man laimētos, priekšā stāvēja garī veseļošanās gadi, kas man būs jāvada kā vāriņam, kopjamam invalidam. Cik grūti bija radināties pie šādām domām, ja cilvēkam tikai divdesmit gadu! – Diena sliecas uz vakaru. Visi citi slimnieki jau sen bija pametuši guļammaisus un terasi. Lejā, salonā skanēja valodas, smieklī un mūzika. Tur ņēmās jaunie dzīves dedzinātāji, jo pasaulē nav gribīgāku priekotāju kā plaušu slimnieki. Tie visi bija turīgi ļau-

dis – vācieši, italieši, francūži, dienvidamerikāņi. Dažas jaunavas man likās pārlieku pievilcīgas. Šie ļaudis izturējās pret mani biedriski, jo plaušu slimnieki veido īpašu slēgtu sabiedrību, slepenu klubu, kas turas kopā gandrīz kā ģimēne. Patiesībā, es pats no viņiem sāku vairīties. Cik ilgi vien tos pazinu, nevienam no šī priecīgā bara veselība nebija ne par mazāko nieku labojusies; visi lēnām un neatturami slidēja lejup. Ja es vēlējos glābties, tad dzīves veidu vajadzēja pilnīgi mainīt un vislabāk – braukt mājās. Man patika

nātas ielogošanas māksla toreiz Latvijā sīta augstu vilni. Pašģimētnē esmu sev spēcīgi glaimojis atēlojis sevi daudz vīrišķīgāku glītāku nekā patiesībā, un mana poza ir lepna un valdonīga kā kādam renesanses kondotjēram. Es valkāju indīgi dzeltenu, ārzemēs pirktu lietusmēteli ar briesmīgi platiem plecēm un braši uzsīstu apkakli. Rokās man padārgi, gaišdzeltēni cūkādas cimdi, ap kaklu tumšzila zīda kaklauts, ar “nierīšu” rakstu. Sejā – lieliska pašapziņa. Man jau bija diezgan labi veicies. Es biju pārvarējis savu slimību,

Šveicē. Dzīve sanatorijā tik ļoti atšķīrās no visa tā, ko biju redzējis līdz šim, ka vēl pēc garām mēnešiem likās, ka es sapņoju. Ne tikai ļaudis, visa apkārtnē likās teiksmaina. Tikai drusku paslējis galvu, es varēju lūkoties pāri terases margām fantastiskā Alpu ainavā. Tieši pretim pāri Romas ielejai majestātisks un simetrisks slējās D'EntDi Midi, viņu apņēma daudzas lepnas, izrobotas, sniegainas grēdas un pāri tām, pie paša apvāršņa, tālajā Francijā, mirdzēja baltais, leģendām apvītais Monblāna kupols. Varbūt tāpēc, ka toreiz es nevarēju kalnos kāpt, tikai skatīties, tie vēlāk visu mūžu mani pievilkuši un vilinājuši ar grūti atvairāmu spēku.

Ceturtais pašportrets ir solīdi gleznots ar labākajām Vindzora un Ņutona eļļas krāsām, jo tajos laikos es sliktas vai tikai vidējas krāsas nelietoju. Biju darinājis veselu seriju ģimētnu: savus draugus Ēriku Adamsonu, Jāni Veseli, teātra kritiķi Kārli Strautu, jauno dzejnieku Johansonu, un beidzot uzgleznoju arī savu pašportretu. Šis gleznas attēls ar šādiem tādiem aplinkus ceļiem nonācis manās rokās un guļ manā priekšā uz galda. Pašģimētnē bija ievietota platā, laba Rīgas meistara logatā, kas nebija vis kaut kā nobronzēts, bet mākslīgi zeltīts ar metalla lapiņām un jo rūpīgi patinēts ar gaišiem pārkrāsojumiem. Izsmalci-

par spiti visām kļūmēm, izlauzies cauri Latvijas Mākslas akadēmijai, publicējis pirmo romānu, iekļuvis laikraksta *Jaunākās Ziņas* privilēģētajā algoto “rakstnieku” pulciņā, bieži ceļoju pa ārzemēm, rakstīdams korespondences. Toreiz es jutos ļoti gudrs. Vajadzēja tikai man pavaicāt un es tūlīt varēju pateikt kā un ne citādi ir pareizi jāraksta un jāglezno. Es varēju dot padomus arī vēl daudzās citās gluži pasaulīgās lietās. Savā pārģalvībā es gāju tik tālu, ka paslēpies aiz Leona Kadiķa vārda, rakstīju *Jaunākās Ziņas* garus rakstus par modernā kara stratēģiju uz zemes, jūras un gaisā... Vēlākie gadi iesita manā “gudrība” dažu labu robu, un ja tagad man kāds vaicā pēc drošiem un pastāvīgiem likumiem, kā darināt mākslu, tad man godīgi jāatzīstas, ka tādu nepārkāpjamu likumu es vairs nezinu. Bet toreiz – tie bija mani jaukākie gadi, kas pagaisa līdz ar brīvvalsts spožumu.

Piektajai ģimētnē vislabāk pierētos ielogs, bet apdedzis, apgļojies “pasportū”. Es biju atkal reiz cilvēks citā vidē. Sagumis salicis es stāvēju uz sabumbotās Ūlanda ielas Berlīnē, citu, klusu, drūmu cilvēku barā un noraudzījos kā sprakšķēdams un rūkdams dega stalts nams, kuŗa ceturtajā stāvā atradās mūsu mitekļis un visa mantība, kas bija paņēmusies līdz no Latvijas. Kā ugunīga kaskāde

nama pieci stāvi izbuka cauri nokvēpušajam mūra graustam, apšķiežot pūli ar dzirksteļu mākonī, no kuŗa neviens nevairījās. Man kājās bija novalkāti, apdriskāti stulmeņi, mugurā ziemasmētēlis ar apsvilūšu apkakli, jo bija iznācis kādu gabalu skriet caur liesmām. Rokā es turēju prāvu papes ceļasomu, uz kuŗu daudzī stāvētāji noraudzījās ar skaudību. Bet somā nebija nekā vairāk, kā vienīgi vācu-angļu vārdnīca un viena “rīsa” – pieci simti lapu balta rakstāmpapīra. Savādā kārtā es nejutos nedz sevišķi nabags, nedz satriekts vai izmisī. Es zināju, ka Veronika redzēta sveika un vesela tuvējā salasišanās un palīdzības punktā. Mūsu satikšanās bija tikai laika jautājums un visdrīzāk mēs varējām sastapties kaut kur tepat uz ielas. Vērojot iznīcību visapkārt, skatoties, kā no sagrautajiem pagrabiem nes laukā nogalinātos, bija skaidrs, ka esam tikuši brīnumlaimīgi cauri. Visu laiku mēs nevarējām izlemt, kad pēdīgi braukt no Berlīnes projām, un tagad šī lieta bija atrisinājusies pati no sevis. Brauciens uz dienvidrietumiem, tuvāk kalniem un Šveices robežai, bez mantām un saņiem bija paredzams ērts. Nākotne patiesībā māja diezgan cerīga.

Mūsu dienās gleznu ielogi pamazām iziet no modes. Ap abstraktajiem gleznojumiem tos bieži vien neliek vairs nemaz. Arī savu pēdējo pašportretu varu mierīgi atstāt bez rāmja. Apkārtnē ir labākais ielogs. – Zem liesa citronkociņa es zvilnu uz saliekamas alumīnija un plastikas lāviņas. Mati man kļuvuši jau diezgan pabalti. Prātīgi ļaudis sāk krāsot matus jau pie laika, es esmu nokavējies; visi draugi un paziņas tūdaļ ievērotu un nosminētu, ja es ierastos kādā sarīkojumā ar tumšu kastaņu krāsas cirtām. – nav nozīmes sīkāk aprakstīt manu izskatu. Ar gadiem cilvēks kļūst arvien neinteresantāks. – Citronkociņš ir paša dēstīts, bet pavirši kopts, nes augļus tikai mēreni. Arī divas manas palmas nav nekādas labās audzējas. Vienīgi ātraudži eukalipti, kuŗus sastādīju gar kaimiņa robežu, uzšāvušies jau labu sešdesmit pēdu augstumā un kaimiņš man jau vairākkārt aizrādījis, ka vētras laikā tie nopietni apdraud viņa namu. Pāri kaimiņa treknajiem banānu un avokado kokiem, pāri firziķu dārzam, jūdži pusotras lejup, aiz pilsētiņas blāvo Klusais okeans. Es esmu pieradis pie šīs ainavas un parasti to nemaz neredzu, bet reizēm man gadās it kā atmosties no sapņa, kā, piemēram, patlaban. Es atceros, ka ir tieši pirmais janvāris, ziemas vidus; es paskatos uz savām basajām, sandalēs ietajām kājām, uz kalna nogāzi, kas apaudzēta ar sātām ģerānijām, kuŗām patiesībā vieta ir puķupodos, siltā istabā un piepeši visa apkārtnē man liekas ērmīgi sveša un neticama un es brīnos par dzīves divainībām, kas mani, kārtīgu ziemeļnieku un rīdzinieku atspēlējušas pašā pasaules malā. Kalifornijā!

Jauna stipendija Vītolu fondā

Nodibināta Daugavas Vanagu Adelaides nodaļas biedres Genovefas Janmeijas 100 gadu jubilejas dāvanu stipendija

DĀVIDS RUBENS

Septembrī Daugavas Vanagu namā Adelaidē (Austrālijā) norisinājās svinības, kas iedvesmo ne tikai ar jubilejas nozīmību, bet arī ar siltumu un labestību, kas tajās valdīja. Saņemot dāvanas, gaviļņiece vēlējusies, lai svētku sajūta sasniedz arī kādu talantu Latvijā un nolēma dibināt Genovefas Janmeijas 100 gadu jubilejas stipendiju.

1921. gads bija Latvijas brīvības pavasaris. Dibinot valsti, tikai sapņojām par mūsu pilnīgu neatkarību, bet jau trīs gadus vēlāk, Brīvības cīņām Latgalē vainagojoties ar uzvaru, ar lepnumu sirdi varējām droši teikt – Latvijai būt! Tik skaistā, lai arī darba pilnā laikā jaunākās māsas šūpuli blakus Latvijas gultiņai lika laimīgie vecāki no Nautrēnu pagasta Latgalē, jo 25. septembrī pasaulē bija nākusi brīnišķīga meitenīte vārdā Genovefa, kā vēlāk tuvie viņu mīļi sauks – Geņa.

Vai toreiz kāds varēja iedomāties, ka simt gadu laikā Latvija te zaudēs, te atkal atgūs savu brīvību un vai toreiz Geņa varēja iedomāties, ka pēc simt gadiem, baltā limuzīnā ierodoties, viņa svinēs savu dzimšanas dienu Austrālijā? Katra dzīve ir pa daļai pasaka, pa daļai teika un, ko tur liegties, arī lielāka vai mazāka traģēdija, bet cik skaists ir tas stāsts, kas mūs aizkustina, iepriecina un uzrunā jau no pirmā

Genovefa Janmeija

izlasītā vārda, cik skaists tas mūžs, kas dzīvots ne tikai sev, bet citiem.

1944.gadā Geņa ar māsu Leontīni un mammu Viktoriju lauku ratos devās bēgļu gaitās, uz jaunās sievietes pleciem jau bija nosēdusies likteņa smagā

nasta, bet tas neļāva atņemt prieku. 1949. gadā ar kuģi "Wooster Victory" Geņa ieradās Austrālijā, bet jau pēc diviem gadiem salaulājās ar uzņēmēju Kārlī Janmeiju, jaunā ģimene tika aplaimota ar trīs bērniem: Laimu, Māru un Juri. Šodien

Geņa ir vecmāmiņa jau sešiem mazbērniem un septiņiem mazmazbērniem!

Geņa ir Daugavas Vanagu Adelaides nodaļa biedre, aktīvi iesaistījusies trimdas latviešu sabiedriskajā dzīvē un labprāt dalījusies ar saviem talantiem. Geņa ir dziedājusi koros un dažādos ansambļos. 20. gs. septiņdesmitos un astoņdesmitos Geņa bija soliste DV dziesmu ansambli "Jautrie Vecīši". Savā dzimšanas dienā Geņa solo dziedāja ticības apliecinājumu "Par katru stundu Dievam pateicos", atzīstot, ka šis vārsmas bijušas viņas dzīves vadmotīvs un balsts. Tāpat Geņa ir varena rokdarbniece un saimniece, kas ar saviem kulinārajiem meistarsītkiem laipni dalās.

Savām lielajām svinībām Geņa ar mazmeitām bija uzcepusi trīs tortes. Vītolu fonds saka vislielāko paldies par kūkas gabaliņu, kas sasniedzis Latviju stipendijas veidā, kas vēlēta Latvijas

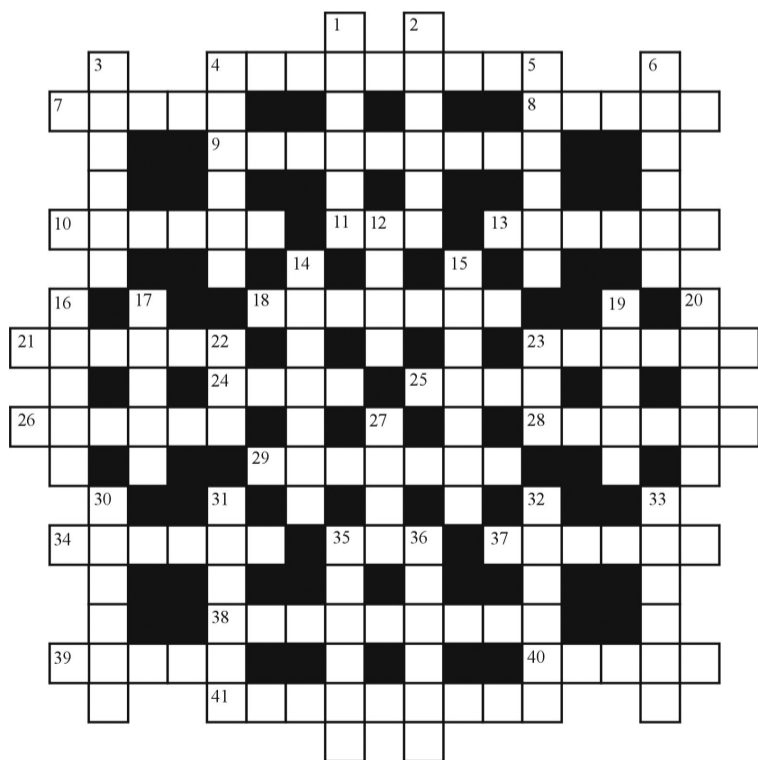
Mūzikas akadēmijas vokālas studiju programmas studentam/studentei no Latgales.

Svētkos Genovefa saņēma daudz apsveikumu – gan no Lielbritānijas karalienes un Latvijas prezidenta, gan tuvajiem un mīļajiem draugiem un radiem. Lielajam sveicēju pulkam pievienojas arī vēl kāds vārds neizteikts paldies no topošā studenta, kas ar lepnumu sirdī nesīs Genovefas Janmeijas 100 gadu jubilejas stipendiāta vārdu, tas būs ne tikai būtisks atbalsts studiju procesā, bet arī lielisks atgādinājums, ka labsirdībai nav robežu, mīlestībai vecuma un dziesmai – beigu!

Mīļš paldies Genovefai Janmeijai par stipendijas dibināšanu un visiem radiem, draugiem, paziņām, kas, sveicot jubilāri, vienlaikus ziedojuši stipendijai! Paldies Daugavas Vanagu Adelaides nodaļai par rūpēm un atbalstu!

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Līmeniski. 4. Optiska ierīce. 7. Izzūstošas upes Austrālijā. 8. Daugavas pieteka. 9. Priekšmeti – monarha varas simboli. 10. Plāns neraudzētas miklas sausīņš. 11. Vara naudas vienība Senajā Romā. 13. Reaktīvs pret-tanku ierocis. 18. Apdzīvota vieta Valmieras novadā. 21. Melnombumbieris. 23. Elements daiļslidošanā. 24. Franču gleznotājs (1834-1917). 25. Parazītiski kukaiņi. 26. Kontinents. 28.

Ložņājošs krustziežu dzimtas krāšņumaugs. 29. Apdzīvota vieta Saldus novadā. 34. Tenkas. 35. Amazones pieteka. 37. Dzēriens no raudzēta ķēves piena. 38. Stūrgalvīga. 39. Sens gaismeklis. 40. Sievietes vārds (aug.). 41. Vidusskolas beigšana.

Stateniski. 1. Valsts galvaspilsēta Eiropā. 2. Ierobežots daudzums. 3. Divmastu buru kuģi. 4. Ūdenssporta centrs netālu no Tallinas. 5. Administratīvi terri-

toriālas iedalījuma vienības Islandē. 6. Spānijas diktators (1892-1975). 12. Ganas naudas vienības. 14. Piļu dzimtas putns. 15. Lielupes pieteka. 16. Ugunsdrošs metāla skapis vērtlietu glabāšanai. 17. Greznas celtnes. 19. Apdzīvota vieta Ludzas novadā. 20. Izmeklēta sabiedrība. 22. Svinīgs dzejolis par godu kādai personai. 23. Treniņciņa boksā, paukošanā. 27. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 30. Auduma krāsošanas paņēmieni. 31. Pilsēta Spānijas dienvidrietumos. 32. Apdzīvota vieta Dienvidkurzemes novadā. 33. Viena no reliģijām. 35. F. Dostojevskas romāns. 36. Franču fiziķis (1775-1836).

Krustvārdu mīklas (Nr. 42) atrisinājums

Līmeniski. 3. Talants. 8. Kulons. 10. Lesoto. 12. Sieks. 14. Bakara. 15. Atmata. 16. Astarte. 19. Lietus. 21. Galops. 22. Sekas. 23. Store. 29. Bēkons. 30. Esteri. 31. Polisas. 32. Espada. 34. Patoss. 35. Italo. 37. Knašas. 38. Kadisa. 39. Straupe.

Stateniski. 1. Marss. 2. Stils. 4. Kurante. 5. "Nora". 6. Usma. 7. Stimuls. 9. Ķekava. 11. Tācis. 13. Steps. 17. "Salambo". 18. Taktika. 20. Sters. 21. Garne. 24. Pērse. 25. Lozanna. 26. Sairas. 27. Statuss. 28. Brass. 33. Auša. 34. Pēda. 35. Iseta. 36. Okapi.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs - uzcelt Saieta namu! **Palīdz! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS "Citadele banka"
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas www.liktenadarzs.lv

LIKTEŅDĀRZS

Kas notiek Jūsu Latvijas īpašumā

Jautāriet Kristapam!

“

Esmu mežu un īpašumu speciālists ar lielu pieredzi pārrobežu sadarbībā, kā arī dažādu īpašuma sarežģījumu atrisināšanā. Palīdzēšu pasargāt mežu, pļavu vai lauku no vērtības zaudēšanas, kopā ar Jums atrodot labāko ceļu tā apsaimniekošanai un īstenojot to dzīvē.

Ar cieņu,
Kristaps Jēkabsons
Latvijas uzņēmuma “Ziemeļlatvijas Mežsaimnieks”
valdes loceklis, īpašumu speciālists

Konsultācijai rakstiet: kristaps.jekabsons@zlm.lv
vai zvaniet +371 2201 8029

MATIŠS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
e-pasts: matiss@ska.lv
+371 28390346

PĒRK

Pērkam lauksaimniecības zemi Latvijā jebkādā stāvoklī, sākot no 5 ha un vairāk. Tālr. +371 29570026.

LATVIJAS VALSTS 103. GADA DIBINĀŠANAS DIENAS ATCERE – PRIEDAINĒ

Svētdien 21. Novembrī – pkst. 12PM
Svētbrīdis: Māc. Ieva Pušmucāne-Kyneyko
Svētku runa: Laris Krēšlīšs
Koncerts: Vijolniece Arianna Brusubārdis
un pianiste Jevgenijs Truksa
Saviesīgs vakars: “Dzintara Galda” vakariņas
Ieja: \$30 – Informācija: www.priedaine.com

PĀRDOD

Polikarbonāta siltumnīcas.
Tālr. +371 26211050.

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojam nodokļu un citus
maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

PĒRK DZĪVOKĻU NAMU

**Pērk daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)
abatarags@optonline.net
A.Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **jūras transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

Stāka informācija atrodama LASL mājas lapā, paciņu nodaļā: www.lasl.com
vai zvanot: 973 744 6565.

Pieņemsim paciņas un grāmatu sūtījumus iestādēm, kā arī komerciālos un personīgo mantu sūtījumus.
Lūdzam iepriekš pieteikt lielāka apmēra sūtījumus! Ievērosim sabiedriskās attālinājuma normas,
lai nevienam nebūtu jābaidās mūs satikt pie mantu nodošanas!

LATVISKA MASKA PAR ATBALSTU ALPF

LRFA.org/donate

LRFA.org
215.635.4137
info@LRFA.org

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

IESVĒTĪBAS ČIKĀGĀ

Svētdien, 10. oktobrī, Ciānas draudzes dievnamā notika abu Čikāgas luterāņu draudžu kopīgs iesvētību dievkalpojums. Jauniešu apmācības sākās jau 2020. gada oktobrī, un iesvētības bija paredzētas šī gada Vasarsvētkos, tika atliktas Covid-19 ierobežojumu dēļ. Ar jauniešiem strādāja gan abi draudžu mācītāji – Ojārs Freimanis un Gundega Puidza, gan teol. bak. Silvija Kļaviņa-Barshney. Mācības notika gan klātienē, gan virtuālā vidē.

Apsveicam jaunus draudzes locekļus!

Pirmā rindā no kr.: jaunie Ciānas draudzes locekļi Lija un Dāvis Vīganti, jaunie Sv. Pēteru draudzes locekļi Dāvis un Mija Jēgeri un jaunais Ciānas draudzes loceklis Edgars Cers. Otrā rindā no kr.: Ciānas dr. priekšniece teol. bak. Silvija Kļaviņa-Barshney, Māc. Gundega Puidza, māc. Ojārs Freimanis un Sv. Pēteru draudzes priekšnieks Ivars Spalis

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks, vai tie ir atcelti!

PRIEDAINE (NJ)

21. Novembrī, 12PM – Latvijas valsts 103. gada dibināšanas atcere. – Svētbrīdis Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, Svētņu runa: Laris Krēslis, Koncerts: vijolniece Arianna Brusubārdis un pianiste Jevgenija Truksa, pēc koncerta saviesīgs vakars un "Dzintara Galda" vakariņas. Ieeja \$30.

LOSANDŽELOSA (CA)

Losandželosas latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90034).

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125). Mājaslapa: www.seattlatviancenter.com.

Sarīkojumi Sietlā

9. nov. Pensionāru pusdienas ar programmu plkst. 12:00 Sietlas Latviešu centrā.

13. un 14. nov. Ziemsvētku tirdziņš Sietlas Latviešu centrā. Sestdien no plkst. 10:00 līdz 17:00; svētdien no 12:00 līdz 16:00.

21. nov. Valsts svētku svinības Sietlas Latviešu centrā. Dievkalpojums plkst. 10:30, pēc dievkalpojuma svinīgais akts nama zālē.

SV. PĒTERSBURGA (FL)

Sv. Pētersburgas latviešu biedriba (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St. Petersburg, FL 33715), tālr.: 727-827-2338.

Sestdien, 20. novembrī, 4:00 pm Latvijas Valsts Proklamēšanas Gadadienas Svētki, Point Brittany sarīkojumu zālē, 5220 Brittany Drive S., St. Petersburg.

Lūdzam sekot mūsu jaunajai Facebook lapai "Latviešu Biedriba St. Petersburg FL". Sikāku infomāciju par pasākumiem var uzzināt Biedrības Facebook lapā vai, zvanot Dacei Nebarei. Tel: 917-755-1391.

Vašingtona, DC

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonas-trimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Čikāgas-Ciānas draudze 2550-4389-7965-234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. biroja: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēteru dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. 1-773-818-6965 St. Peters.Latvian.Church@gmail.com Ivars Spalis (ivspalis@gmail.com) priekšnieks.

Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com Dievk. notiek svētdienās 9:30. Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galdā!

Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039).

21. novembrī – Latvijas neatkarības atceres un Mūžīgo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu (viesosies arch. Lauma Zuševica) Dievkalpojumi notiek plkst. 11:00.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Gija Galina. 14. novembrī Dievkalpojums plkst. 11:00. 18. novembrī ekumēniskais Valsts Svētņu dievkalpojums plkst. 7:00 vakarā. 21. novembrī mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00. 28. novembrī 1. Adventes dievkalpojums plkst. 11:00. 5. decembrī 2. Adventes dievkalpojums plkst. 11:00. 12. decembrī 3. Adventes dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00. 18. decembrī Dievkalpojums plkst. 5:00pp. 19. decembrī 4. Adventes rīta dievkalpojums nenotiks.

Filadelfijas latviešu koncertkora Ziemsvētku koncerts 19. decembrī plkst. 2:00 pēcpusdienā. 24. decembrī Kristus piedzimšanas svētki plkst. 7:00 vakarā. **Ziemsvētku vakara dievkalpojums 26. decembrī nenotiks.** 2. janvārī Dievkalpojums plkst. 11:00. 9. janvārī Dievkalpojums plkst. 11:00. Draudzes kungu rīkotas pusdienas. 15. janvārī Dievkalpojums plkst. 11:00.

Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. 2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505. Tālr.: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr.: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds.

Kalamazū latv. ev. lut. apv. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Latviešu ev. lut. apvienotā draudze notur klatienes dievkalpojumu katru svētdienu, pulksten 10:00. Parāli pieejami sprediķu ieraksti draudzes Youtube kanālā (meklēšanas atslēgas vārds "Latviešu Apvie-

notā draudze Kalamazū".

Klīvlāndes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katrā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510).

Dievkalpojumi ar viesu mācītājiem latviešu un angļu valodā plkst. 10:00. Par datumiem sazināties ar draudzes pr. Kārli Indriksonu, tālr.: 402-730-3427, e-pasts: kindriks@aol.com. Pensionāru saiets katrā mēneša otrā ceturtdienā plkst. 11:00 sabiedriskās telpās.

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (dievk. notiek Holy Transfiguration Romanian Orth. Church, 2 Winter St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr. 413-568-9062.

20. novembrī plkst. 11:00 – Valsts svētku dievk., viesu māc. Igors Safins. Sekos Valsts svētku sarīkojums kur latviešu komponists un ģitārists **Matīss Čudars** pastāstīs par sevi, savu mūziku, un nodemonstrēs to ierakstu veidā, kā arī nospēlēs īsu muzikālu programmu Valsts svētku noskaņā. Matīss Čudars pirmo gadu mācās Jeila Mūzikas skolas prestižajā Mūzikas Maģistra Kompozīcijas programmā.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Jānis Ginters tālr.: 2607975695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 414-416-6157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407).

Mineapoles-St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības/Tervete ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org. pr. Jānis Mateus tālr.: 514-4812530, e-pasts: prez@draudze.org.

Nūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: (Latvian Lutheran Church, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040)

Dievkalpojumi notiek NJ Latviešu biedrības namā "Priedaine" (1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728), māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko. E-mail: latvianlutheranchurch@gmail.com, telefons: 908-638-1101.

21. novembrī 12:00 Svētbrīdis Latvijas Valsts svētku sarīkojumā Priedainē.

12. decembrī 11:00 Adventa koncerts/meditācija un draudzes Eglīte Priedainē. Mūzika: soliste Annija Dziesma Tetere un pianiste Jevgenija Truksa.

Ziemassvētkos dievkalpojums draudzē nenotiks. Aicinām draudzes locekļus piedalīties Ziemassvētku dievkalpojumos jūsu vietējās baznīcās.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:

Jonkeru bazn. 254 Valentine Ln, Yonkers NY. 31. oktobrī 10:00 dievkalpojums, mācītājs Saivars.

Salas bazn. 4 Riga Ln, Melville NY. dievkalpojums 31 oktobrī 10:30, mācītājs Saliņš.

St. Andrew bazn. 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ. 31. oktobrī dievkalpojums 13:30, mācītājs Saivars.

Seafarers. 123 East 15th Street, New York, NY.

Priedaine. 1017 State Rte 33, Freehold NJ.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginaw, MI 48602).

Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269)2675-330. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnīs, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnīs@chartermi.net.

Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1.00 pēcpusdienā, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.

San Diego Draudzes dievkalpojumi notiks iekšienē un jānēsā sejas maskas!

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

20. novembris plkst. 12.00 – Archibiskape Lauma Zuševica, Diakone Guna Reins; San Diego Draudzes 70. gadu svinību un Latvijas Valsts dibināšanas 103. gadu Dievkalpojums ar Dievgaldu. Svētņu programma un Pusdienas sarīkojumu telpās. Ieeja ar ziedojumiem.

18. decembris plkst. 12.00 – Diakone Guna Reins; Ziemassvētku Dievkalpojums ar Dievgaldu; pēc Dievkalpojuma groziņu kafijas galds. Ciemosies Ziemassvētku vecītis.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudiņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314 457 1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek 10:30.

Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattlelatvianchurch.org.

14. nov. Lāčplēša dienas dievkalpojums.

21. nov. Latvijas Valsts svētņu dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma īss svinību brīdis Latviešu nama zālē.

28. nov. Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart.

Skenektedijas ev. lut draudzes Valsts svētņu diev. 21. nov.

plkst 2:00.

St. Pēterburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. Lūgums sazināties ar Andri Ritumu, 727-797-1933. Visi šīs vasaras dievkalpojumi un Bībeles stundas notiks *Faith Lutheran* baznīcā, kas atrodas 2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznīca@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca. Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 6479865604, E-pasts: grietins@gmail.com.

Priekšnieks: Kārlis Vasarājs, Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 4162214309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121.

Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dcdraudze@gmail.com, www.dcdraudze.org. Prāveste Anita Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšniece Dace Zalmane. Svētdienas dievkalpojumi sāksies plkst. 11:00. Trešdienās svētbrīžu laiks paliek nemainīgs – plkst. 10:00. Pieslēgšanās norādes ir atrodamas draudzes mājas lapā.

Lūgums sūtīt SARIKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com – Inese Zaķis – ne vēlāk kā PIEKTDIENĀS.

Mūžībā aizgājis mūsu filistrs JĀNIS RIEKSTIŅŠ

Dzimis 1951. gada 29. martā Augsburgā, Vācijā, miris 2021. gada 2. oktobrī Olimpījā, Vašingtona štātā

Siti tibi terra levis

Sērās pieminot
TERVETIAS FILISTRU BIEDRĪBAS KOPA ĀRZEMĒS

Mūžībā aizgājis mūsu biedrs fil! ILMĀRS DZILNA, oec., 1965 I

Dzimis 1932. gada 19. februārī Rīgā, Latvijā, miris 2021. gada 2. novembrī Hillsdalē, Ņūdžersijas štātā, ASV

Siti tibi terra levis

LETTONIAS KONVENTS UN FIP!B!

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīlā
māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

VELTA STRAUME, dzim. RĀCENIS

Dzimumsi 1924. gada 20. aprīlī Valmierā, Latvijā,
mirusi 2021. gada 8. oktobrī Cincinati, Ohio

*Mēs klusējot pieliekam,
Vēji šalko un mierina mūs.
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.*

(N. Dzirkalne)

Mīļi piemin

MEITA ANDA UN ZNOTS KĀRLIS ŠTEINMANIS
MAZMEITAS LAURA (ADAM) UN MARISA (JOHN)
MAZMAZMEITAS NOELLE, ISABELLE, ELLERY

Dieva mierā no mums šķīries

VISVALDIS VANAGS

Dzimis 1927. gada 16. oktobrī Irlavas pagasta “Smilgaiņos”,
miris 2021. gada 24. oktobrī St. Paulā, MN

*Nekas jau nepaliks
tik asara
un dziesma
kuŗu dziedāt
nepaspēji.*

(Pauline Zalāne)

Mīlestībā un pateicībā paturēs

ST. PAULAS LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE
AMERIKAS LATVIEŠU KATOĻU APVIENĪBA (ALKA)

Mūžībā aizsaukts mūsu mīlais brālis

VALDIS BAIDIŅŠ

Dzimis 1941. gada 16. janvārī Dauguļu pagasta “Gāršās”,
miris 2021. gada 10. jūnijā Edmonds, Washington, ASV

VIŅU PIEMIN BRĀLIS ANDREJS, MĀSA ILZE ASV
UN RADI ASV, AUSTRĀLIJĀ UN LATVIJĀ

*Gribēju zilajās tālēs vēl iet,
... satumsa nakts.*

DAUMANTS VIKS

Dzimis 1924. gada 8. oktobrī,
miris 2021. gada 31. augustā

Mīlestībā viņu piemin
MĀSĪCAS AINA, BAIBA, IEVA
AR ĢIMENĒM

*Un ja es spētu runāt zemes dzīlē,
Es teiktu tad – šis miers nav vajadzīgs;
Es gribu vēlreiz visu ciest un mīlēt...*

SPORTS

Starptautiskās šaha federācijas (FIDE) Grand Swiss turnīri

norisinājās kultūrtelpā "Hanzas perons". Paralleli tika aizvadīti divi turnīri – *Open* sacensības un sieviešu turnīrs, kuŗos kopumā piedalījās 158 šahisti no 42 valstīm. Latviju pārstāvēja pieci spēlētāji – Artūrs Neikšāns, Ņikita Meškova, Normunds Miezis, Laura Rogule un Madara Golsta.

Sajūtas ir lieliskas, tas bija ļoti garš turnīrs. Šahs priekš manis ir spēle, kuŗu es nekad nepameišu. Šahs ir ļoti jauka spēle," pēcspēles intervijā teica Franciju pārstāvošais **Alireza Firoudža** (*attēlā*), kuŗam pietika ar neizšķirtu pēdējā partijā, lai nodrošinātu uzvaru Rīgā notiekošajā *FIDE Chess.com Grand Swiss* turnīrā – 8 punkti 11 kārtās. Lidz ar uzvaru Francijas lielmeistars ir kvalificējies 2022. gadā plānotajā kandidātu turnīrā, kuŗa uzvarētājs tiksies ar pasaules šaha čempionu mačā par planētas stiprākā šahista titulu. Kā otrs spēlētājs kandidātu turnīram kvalificējās šī brīža pasaules vicečempions Fabiano Karuana no ASV.

No Latvijas pārstāvjiem labāko rezultātu sasniedza Artūrs Neikšāns un Ņikita Meškova – pa 4 punktiem (no 11) un attiecīgi 92. un 103. vieta. Normunds Miezis ar 3,5 punktiem ierindojās 104. vietā.

Dāmu turnīrā uzvarēja ķīniete **Lei Tingjie** – 9 punkti (no 11). Laura Rogule ierindojās 34. (5 p.) un Madara Golsta – 48. vietā (2,5 p.).

Melbārdis pievienosies bobsleja komandas treneru korpusam

Oskars Melbārdis un Intars Dambis // FOTO: /bobslejs.lv

Olimpiskais čempions bobslejā Oskars Melbārdis pēc sportista karjēras beigām pievienosies Latvijas bobsleja komandas treneru korpusam. Melbārdis šogad otro reizi atsvaidzināja muguras traumu, kā dēļ viņam bija nepieciešama operācija. Jau vasarā tika prognozēts, ka rehabilitācijas process viņam liegs piedalīties 2022. gada Pekinas Olimpiskajās spēlēs. Nesen 33 gadus vecais Melbārdis oficiāli paziņoja par sportista karjēras beigām.

Melbārdim Latvijas komandā tiks uzticēts darbs ar jaunajiem pilotiem. „Būšu Siguldā, kur lidz 10. novembrim norisināsies ledus treniņi,” sacīja Melbārdis. Latvijas Bobsleja un skeletoņa federācijas (LBF) ģenerālsēkretārs Zintis Ekmanis atklāj, ka Melbārdis jau divas nedēļas strādājis ar jauno pilotu Jēkabu Kalendu.

3x3 basketbolisti uzvar Mehiko

Latvijas 3x3 basketbola komanda *Rīga* ar Nauri Miezi, Kārli Paulu Lasmani, Agni Čavaru un Edgaru Krūmiņu ierindā Pasaules tūres Mehiko posma pirmajā cīņā ar rezultātu 22:14 uzvarēja Krievijas komandu "Runa". Krūmiņš šajā spēlē bija rezultatīvākais, gūstot desmit punktus, savukārt Miezis guva sešus punktus.

Nauris Miezis

Lasmanis uzvarā pievienoja četrus punktus un izcīnīja piecas atlekušās bumbas, bet Čavaram divi punkti un četras atlekušās bumbas.

Otrajā spēlē mūsu basketbolisti piedzīvoja zaudējumu, taču iekļuva izslēgšanas spēlēs. *Rīga* ar 20:21 zaudēja Mongolijas komandai *Ulaanbaatar*, kuŗu rīdnieki uzvarēja pirms nedēļas Abū Dabī *Masters* posmā.

Rīga, kas turnīrā ir izsēta ar pirmo numuru, titulcīņā ar rezultātu 21:15 pieveica sesto numuru saņēmušo Puertoriko vienību *Sanhuanas PCI Group*. Finālā astoņus punktus guva Miezis, sešus Lasmanis, piecus Krūmiņš un divus Čavars, kuŗš arī izcīnīja sešas atlekušās bumbas. Pretiniekiem sešus punktus un deviņas bumbas zem groza izcīnīja Luiss Ernandess.

Par turnīra vērtīgāko spēlētāju tika atzīts Lasmanis. Latvijas komanda par uzvaru posmā saņēma 40 000 ASV dolāru.

Porziņģis atgriežas un gūst 21 punktu

Kristaps Porziņģis 6. novembrī pēc piecu spēļu izlaišanas atgriezās laukumā un guva 21 punktu Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) spēlē, kuŗā viņa pārstāvētā Dalasas *Mavericks* svinēja uzvaru. Pēdējās sekundes tālmetienu realizējot Lukam Dončičam, dalasieši savā laukumā ar rezultātu 107:104 uzvarēja Bostonas *Celtics*.

Peldēšana

Eiropas čempionāta 25m peldbaseinā, kas no 2. novembra norisinājās Kazanā, noslēdzošajā dienā Latvijas pārstāvis Kristaps Miķelsons ierindojās 11. vietā 400m kompleksajā peldējumā, savukārt 4x50m kombinētajā stafetē jauktajām komandām Latvijas kvartetam 17. vieta ar fenomenālu laiku, kas pēdējā posmā tika pieskaitīts Arinai Baikovai, kaut arī peldēšanas speciālistiem tas šķiet kļūdainais laiks.

Miķelsons, kuŗam dalība 400m kompleksā bija jau devītais starts šajā čempionātā, sarežģīto distancu veica četrās minūtēs un 24.90 sekundēs (4:24.90), tādējādi ieņemot 11.vietu 13 sportistu konkurencē. Šoreiz Kristapam arī neizdevās uzlabot savu personīgo rekordu, kas tika sasniegts šī gada jūnijā aizvadītajā Latvijas čempionātā Valmierā (4:23.76).

Savukārt Ronens Kermans, Daniils Bobrovs, Gabriela Ņikitina un Arina Baikova 4x50m kombinētajā stafetē ieņēma 17. vietu. Mūsu kvartetā distancē pavadīja vienu minūti un 44.18 sekundes (1:44.18), katru posmu attiecīgi veicot 25.55, 28.12, 26.67 un 23.84 sekundēs. Finālam kvalificējās astoņas spēcīgākās komandas, astotnieku noslēdzot Zviedrijai (1:39.90).

Baikova fenomenāli apsteidz visas lielvalstu pārstāves

Jāatzīmē, ka Arina Baikova ar uzrādīto rezultātu 23,84 sekundes (tāds ir rezultātu protokolā, kas, ļoti iespējams ir kļūdaini, bet neviens nav apstrīdējis – aut. piez.) bija ātrākā no visām sievietēm, kas veica noslēdzošo posmu 50m brīvajā stilā. Arina bija vienīgā no sievietēm, kura izpeldēja no 24 sekundēm, apsteidzot tādu peldēšanas lielvalsts pārstāves kā Krievija, Itālija, Dānija, Zviedrija. Kaut arī pēc peldēšanas tā nebūt neizskatījās.

Arina Baikova

Baikovas rezultāts 23,84 sekundes ir vairāk kā par sekundi ātrāks par Gabrielai Ņikitinai piederošais Latvijas rekords, taču stafetē uzrādītie rezultāti, neskaitot pirmo posmu, netiek skaitīti kā rekordī. Latvijas komanda tikai sekundi piekāpās spēcīgajai Igaunijai ar sudraba medaļnieci Eneli Jefimovu un finalistu Danilu Zaicevu sastāvā. Dienu iepriekš mūsu jauktā komanda izcīnīja 12. vietu 4x50m brīvā stila stafetē.

Latvijas jaunie peldētāji **Ronens Kermans** un **Kristaps Miķelsons** Kazanā Eiropas čempionātā (EČ) peldēšanā 25 metru baseinā 200 metru kompleksajā peldējumā ieņēma attiecīgi 15. un 16. vietu. Priekšsacīkstēs abi latvieši startēja vienā peldējumā. Kermans finišēja divās minūtēs un 1,03 sekundēs, bet Miķelsons bija 0,42 sekundes lēnāks, abiem ieņemot attiecīgi piekto un sesto pozīciju. Pusfinālā tā bija pirmā reize Eiropas čempionātu vēsturē, kad vienā pusfinālā startēja uzreiz divi Latvijas pārstāvi. Startēja 22 peldētāji.

100 metru brīvā stila priekšsacīkstēs **Gabriela Ņikitina** finišēja 56,33 sekundēs, bet **Arina Baikova** 56,98 sekundēs, kas viņām deva attiecīgi 32. un 39. vietu starp 43 peldētājiem. Baikova piedalījās arī priekšsacīkstēs 50 metru peldējumā uz muguras, kur ar 29,23 sekundēm bija priekšpēdējā 32 peldētāju konkurencē.

Svara bumbu celšanā – rekordi

Latvijas pārstāvis **Aivis Plociņš** pasaules čempionātā spiešanā guļus jauniešiem svara kategorijā līdz 83 kilogramiem uzvarēja ar jaunu pasaules rekordu, ziņo Latvijas Pauerliftinga federācija (LPF). Plociņš uzvarēja, divreiz sasniedzot pasaules jauniešu rekordu.

Vispirms viņš tika galā ar 190 kilogramiem, iepriekšējo rekordu labojot par 18 kilogramiem. Tas kopš 2016. gada piederēja gruzinam **Jemali Nandošvili**. Otrajā mēģinājumā, kuŗam paturēja nepareizi uzlikts kilogramu skaits, krāslavietis uzspieda 195 kilogramus, taču tiesneši mēģinājumu neieskaitīja. Visbeidzot trešajā mēģinājumā viņam pakļāvās arī 200 kilogramus smagais stienis. Plociņa svara kategorijā startēja četri sportisti. Vēl Plociņš sasniedza arī Latvijas jauniešu un junioru rekordus, kā arī izpildīja Starptautiskās klases sporta meistara normu. Sportistu gatavoja treneris **Jurijs Ivaņušins** un tēvs **Ilmārs Plociņš**.

Latvijas šāvēja Agate Rašmane Vroclavā

Pasaules kausa finālā ieņēma 11. vietu šaušanā ar pneimatisko

Agate Rašmane

pistoli 10 metru distancē. Kvalifikācijā Rašmane ar 564 punktiem sasniedza 11. rezultātu no 12 startējušajām šāvējām. Pusfinālā iekļuva labāko astoņu rezultātu īpašnieces.

Tikmēr pāri ar Krievijas Šaušanas savienības pārstāvi **Vadimu Muhametjanovu** Rašmane izcīnīja dalītu piekto vietu šaušanā ar pneimatisko pistoli jauktajiem pāriem. Tāpat kā kvalifikācijā, arī pusfinālā Rašmane un Muhametjanovs sašāva 575 punktus, kas bija pietiekams labākais rezultāts, taču liedza iekļūt finālā. Rašmane sašāva 282 punktus, bet Muhametjanovs rezultātā ieguldīja 293 punktus. Labāko rezultātu – 583 punktus sasniedza Anna Korakaki no Grieķijas un serbs **Damirs Mikecs**.

Nosauc Latvijas hokeja izlases dalībniekus pārbaudes turnīram Dānijā

Latvijas hokeja izlases galvenais treneris **Harijs Vitoliņš** ir nosaucis 26 izlases dalībniekus pārbaudes turnīram Dānijā. Vitoliņš kandidātu pulkā iekļāvis četrus vārtsargus, deviņus aizsargus un 13 uzbrucējus. Pārbaudes turnīrs no 11. līdz 13. novembrim norisināsies Dānijas pilsētā **Esbjergā**. Bez Latvijas mājnieces Dānijas vēl šajā turnīrā piedalīsies **Norvēģija**. Šajā turnīrā **Harijam Vitoliņam** asistēs **Artis Ābols**, **Viktors Ignatjevs** un **Juris Klodāns**. Par fizisko sagatavotību rūpēsies **Ēriks Visockis**, bet video trenera pienākumus pildīs **Pēteris Groms**.

Starptautiskās Hokeja federācijas (IIHF) noteiktajā decembrā pauzē Latvijas valstsvienība startēs *Visp Cup* turnīrā Šveicē. Šajā turnīrā spēlēs arī Krievija, Slovākija un Šveice.

Pasaules hokeja laukumos

* **Eduards Tralmaks** izbraukumā Amerikas Hokeja līgas (AHL) spēlē guva savus pirmos vārtus sezonā un palīdzēja *Providensas Bruins* komandai izcīnīt uzvaru. *Bruins* viesos ar 6:2 (2:0, 2:1, 2:1) uzvarēja *Vilksbāres/Skrentonas Penguins*. Tralmaks vārtus guva 50. minūtē ar vienīgo metienu spēlē, panākot 5:2.

* **Kristiāns Rubins** palīdzēja Toronto *Marlies* izcīnīt panākumu viesos pār *Ročesteras Americans* ar 4:1 (1:0, 1:0, 2:1).

* Vārtsargs **Artūrs Šilovs** šoreiz palika rezervē, bet viņa pārstāvētā *Ebotsfordas Canucks* viesos ar 2:3 (0:1, 1:1, 1:1) zaudēja *Stoktonas Heat*.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS